

**A Serényi László Általános Iskola és Gimnázium
pedagógiai programja
Hatályba lépés: 2024. szeptember 1.**

Készült: Putnok, 2024. június 21.

Készítette:

Kozta Péter
igazgató

TARTALOM

1. A Serényi László Általános Iskola és Gimnázium nevelési programja	4
1.1 Iskolánkról	4
1.2 Pedagógiai alapelveink	4
1.3 Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.4 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.5 Az iskola egészségnevelési programja	21
1.5.1 Iskolai elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának terve.....	23
1.5.2 Iskolai környezeti nevelési program.....	23
1.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	23
1.7 A pedagógusok helyi intézményi feladatai	27
1.8 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	31
1.9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	34
1.9.1 Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére vonatkozó célok, feladatok.....	34
1.9.2 A tehetség, a képesség kibontakozását segítő tevékenység.....	36
1.9.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	37
1.9.4 A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek.....	41
1.10 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	45
1.10.1 Az iskola közösségeinek együttműködése.....	45
1.10.2 A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvétele.....	46
1.10.3 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai.....	49
1.11 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	50
1.12. A jelentkező tanulók felvételének és átvételének szabályai	54
2. Az intézmény helyi tanterve	58
2.1. A választott kerettanterv	58
2.2. Az iskolában tanított kötelező és választható tantárgyak és óraszámok	59
2.3. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	74
2.4. A NAT szerinti pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	75
2.5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	80
2.6. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése	84
2.7 A gimnáziumi oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	93
2.8 A középszintű érettségi vizsga témakörei	94
2.9 A magasabb évfolyamba lépés feltételei	119
2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	120
2.11 A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	124
2.12 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	124

2.13	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	124
2.14	Kulcskompetenciák.....	126
2.15	Az érettségire való felkészítés szabályai.....	132
2.16	Cigány nemzetiségi nevelés.....	132
3	<i>Záradékok, jognyilatkozatok.....</i>	133

1. A Serényi László Általános Iskola és Gimnázium nevelési programja

1.1 Iskolánkról

Iskolánk, a putnoki Serényi László Általános Iskola és Gimnázium Putnok város legrégebbi iskolája. E helyen 1928 óta folyik a putnoki és a körzetéhez tartozó tanulók nevelése, oktatása.

Az iskola több évtizedes története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkákban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

Alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú tanulók általános műveltségének megalapozása, a gimnáziumi tanulók érettségire és továbbtanulásra történő felkészítése. E feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő putnoki polgároknak!

1.2 Pedagógiai alapelveink

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Serényi László Általános Iskola és Gimnáziumban tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.
Ennek keretében az alábbiak szerint járunk el:
 - a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
 - a tanulókat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
 - a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,

- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden tanuló számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg** és **testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott tanulókból.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a tanulóknak a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,

- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,

- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Helyi értékek meghatározása

Fontos, hogy intézményünk folyamatosan fejlessze oktató-nevelő munkáját, melynek középpontjában a tanulók állnak. Célunk, olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középiskolában történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életükben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap mint nap, amit alapvetően a tanulók érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján. Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, pedagógusok, a tanulók szülei. Legyen iskolánk környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak. Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté a tankerületi oktatásügyben és közéletben.

A nevelés – oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk
- az emberiség közös értékei

- a demokrácia értékei
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek.

Az élsport, a tanulás és a nevelés közös egységét kívánjuk megvalósítani oly módon, hogy a nevelés és oktatás formai és tartalmi normákat összhangba lehessen hozni a sportoló fiatalok életvitelével.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásának alakítását, az ezzel megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésében meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések.

Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot.

1.3 Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki, tanulói nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Céljaink:

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
11. A tanulók kommunikációs készségének, képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése, mind az anyanyelv, mind az idegen nyelv területén.
12. Kompetenciaalapú oktatás kiterjesztése, amely az egész életen át tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztését biztosítja.
13. Pozitív tanulási attitűd kialakítása, fenntartása. Mindehhez szükséges a tanulási motiváció kialakítása, a tudás értékének elismerése.
14. A tanulási kudarcok megelőzése.
15. A számítógép által nyújtott lehetőségek kihasználása, ún. digitális kulturális ismeretek képességgé fejlesztése.
16. A nevelőtestület pedagógiai, módszertani kultúrájának módszertani fejlesztése.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra került tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző	- Gyakoroltatás.	- A tanulói közösség tevékenységének

módszerek.	- Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a 90%-a a 8. évfolyam végén, illetőleg a 12. évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

1.4 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Feladatunk a tanulók személyiségének komplex fejlesztése, s ezen belül megkülönböztetett figyelmet fordítunk az SNI-s tanulóakra.

Pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határoztuk meg:

- A NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátítása, valamint az ezekre épülő differenciálás.
- E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink
 - a különböző szintű adottságaikkal,
 - az eltérő mértékű fejlődésükkel,

- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban
minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A pedagógiai folyamatokban törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs készségeinek fejlesztésére.

Igyekszünk felkelteni az igényt az egészséges és kulturált életmód iránt, és fejlesztjük az ehhez szükséges képességeket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók önismeretre nevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti öntudatra nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A határon túli magyar fiatalokkal való kapcsolatfelvétel a „Határtalanul” program megvalósulása esetén.

7. A tanulók állampolgárságra, demokráciára nevelése
Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
8. A tanulók családi életre nevelése
Feladata: A harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a tanulóknak és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életünkben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A szexuális kultúra fejlesztése.
9. A tanulók munkára nevelése.
Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
10. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.
Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
11. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelése
Feladata: A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknak úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.
A segítő magatartás során az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és – megvalósítás gyakorlása a tudatos, felelős állampolgári lét érdekében.
12. A tanulók fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelése
Feladata: A természet és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Környezettudatos magatartás kialakítása.
Értékmegőrző, fejlesztő, a természetes környezet megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása.
13. A tanulók esztétikai nevelése
Feladata: Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása. Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben.
14. Pályaorientációra nevelése

Feladata: Olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítása, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

15. Gazdasági és pénzügyi nevelés

Feladata: Hasznosítható ismeretekkel kell ellátni a tanulóinkat a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Biztosítani kell a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

16. Médiatudatosságra nevelés

Feladata: A tanulók ismerkedjenek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és Etika / Hit és erkölcsstani jelentőségével.

17. A tanulás tanítása

Feladata: Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A személyiségfejlesztés feladatszintjei iskolánkban:

- Támogató tevékenység: pedagógusok, tanulók kapcsolatai, közösségi problémáinak feldolgozása (konfliktus, zavar, probléma).
- Személyiség korrekció: tartóssá váló, alkalmi, állandósult magatartásproblémák, teljesítményzavarok.

A pedagógus mellett segítői lehetnek ezen folyamatoknak a pszichológus, az iskolaorvos, a családgyógyász.

A személyiségfejlesztés szinterei:

- tanórán a helyi tanterv szerint
- tanórán kívüli foglalkozások, diákönkormányzati rendezvények, szabadidős, sportköri foglalkozások, versenyek, kirándulások
- iskolán kívüli rendezvények szervezése, bekapcsolódás városi rendezvényekbe

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat az iskola névadójának, Serényi László emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés április hónapban a különféle iskolai és városi szintű Serényi Lászlóhoz kapcsolódó rendezvények megszervezése.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, mikuláskor, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.
- Iskolánkban a lakóhelyünkön fellelhető neveléstörténeti, helytörténeti és néprajzi emlékeket őrző iskolatörténeti gyűjtemény (iskolatörténeti kiállítás) található. A gyűjtemény minden érdeklődő számára nyitott, előzetes megbeszélés alapján látogatható.

b) Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-12. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

c) Diákétkeztetés. A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

d) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. illetve a 9. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.

- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
 - akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
 - akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

e) **Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés**

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatói intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók

- egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

f) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

g) **Szakkörök.** A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

h) **Versenyek, vetélkedők, bemutatók.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán

kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

- i) **Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok).** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a tanulók aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg.
- j) **Tanulmányi kirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.
- k) **Osztálykirándulások.** Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.
- A tanórán kívüli, személyszállítással egybekötött programokon a résztvevők biztonságos utaztatása érdekében a szervezéssel, vagy a szállítással foglalkozó cégektől minden esetben, előzetesen írásbeli nyilatkozatot kell kérni arról, hogy a szolgáltatás személyi és tárgyi feltételei megfelelnek-e a hatályos jogszabályi előírásoknak: a gépjármű megfelelő műszaki állapotban van és érvényes műszaki vizsgával rendelkezik.
- Az utazásnak mindennap 23 óráig be kell fejeződnie, amennyiben ez nem lehetséges, a sofőrök pihenése érdekében az utazást meg kell szakítani és a 23 óra – hajnali 4 óra közötti időszakban a gépjárművezetők pihenéséről gondoskodni kell ugyanott, ahol a diákokat is elszállásolják.

Az utazás szervező pedagógus köteles az igazgatót tájékoztatni a következő adatokról (írásban leadni): utazás és szállás helyszíne, indulás és érkezés helye és várható ideje, pontos utaslista, a tanulók törvényes képviselőjének elérhetősége.

A rendelkezések betartásáért minden esetben a kísérő pedagógusok a felelősek, az utazáson résztvevő önkéntes kísérők a pedagógusokat nem helyettesíthetik, a vonatkozó rendelkezések betartásáért nem vonhatók felelősségre.

- l) **Erdei iskolák, táborozások.** A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- m) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.** Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- n) **Szabadidős foglalkozások.** A szabadidő hasznos és kultúralt eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- o) **Iskolai könyvtár.** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. Az iskolai könyvtár könyvtárpedagógiai órák tartásával segíti a tanulók könyvtárhasználatának fejlesztését. Minden évfolyamon minden tanévben legalább egy könyvtárpedagógiai órát kell szervezni.

- p) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola

létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

q) **Hit- és vallásoktatás.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

r) **„HATÁRTALANUL” Határon túli kirándulás program**

A Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat, valamint a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (4) bekezdése alapján a hetedik, valamint a 11. évfolyamon **határon túli kirándulást** szervezünk.

A **HATÁRTALANUL!** programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése.

A határon túli kiránduláshoz – pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását.

A határon túli kirándulást sikeres pályázat esetén valósítjuk meg. Sikeres pályázat érdekében külhoni iskolával igyekszünk cserekapcsolatot kiépíteni.

s) **Lázár Ervin Program.** *A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat* alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítés az állam kiemelt felelőssége. Ennek jegyében a Kormány 2019-ben életre hívta a Lázár Ervin Programot (a továbbiakban: Program).

A Program célja: a művészet – szociális helyzetűtől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen.

t) **Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (a továbbiakban: NEP)**

Magyarország Kormánya a NEP kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat kiadása útján is támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését. A program szociális helyzetűtől és lakóhelytől függetlenül, a **köznevelési intézményekben járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.**

A program fókuszában a **nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll.** A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését jelenti a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben.)

u) **Nem formális tanulási módszerek alkalmazása**

Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, melynek következtében pozitívan változik a személyiség. Egyéni attitűdök, értékek, képességek alakulnak ki. Ezért nem formális tanulásként tekintünk minden olyan megszerezett kompetencia- és készségfejlesztő tanulási formát, amely intézményünk falain belüli és azon kívül valósul meg, tehát a nem tanórai tudásgyarapító foglalkozásokat is e körbe soroljuk.

A kísérleti jellegű nem-formális és informális tanulási módszerek alkalmazásával 2018 és 2019 júniusában 3 témamodul köré csoportosítható tematikus programok valósultak meg intézményünkben. Az élményalapú tanulás módszertani megalapozásával a programok javítják a tanulás hatékonyságát és eredményességét, és egy olyan meghatározó közösségi élmény részeseivé váltak a tanulók, amely hozzájárulhat a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzéséhez, és megalapozhatja az egész életen át tartó tanulás folyamatát.

A készségfejlesztés, a gyakorlati irányú tanulás sok esetben éppen azok számára nem elérhető, akiknek életminőségük érdemi javulására esélyt kínálna. Ők azok, akik nem kapnak tanulásukhoz kellő ösztönzést, tanulási nehézségekkel vagy korábbi tanulási kudarcokkal küzdenek, alacsony végzettségűek vagy képesítés nélküliek. Egyéb vizsgálatok tanúságai szerint az okok között az egész életen át tartó tanulóhoz szükséges alapkompenciák hiánya, a tanulási szolgáltatások iránti fizetőképes kereslet, valamint a leginkább segítségre szoruló rétegeket megcélzó kínálat szűkössége egyaránt fellelhető. Ennek érdekében megkülönböztetett oktatási tanulási támogatásban kell részesíteni a társadalmi vagy egyéb okokból hátrányos helyzetű csoportokat és bővíteni szükséges számukra az informális tanulási lehetőségeket.

Intézményünk nevelőtestületének döntése alapján az alábbi célok, feladatok figyelembevételével alkalmazni kívánja a fentebbi módszereket, a tanítás-tanulás mindennapos intézményi folyamataiban, illetve a kínálkozó lehetőségeket újra kihasználva részt kíván venni annak várhatóan 2020 júniusára ütemezett újabb megvalósításában is.

Céljaink az 1-4. évfolyamon:

- a tábor iskolai módszereken túlmutató eszközrendszerét, lehetőségeit figyelembe véve óvjuk és fejlesszük tovább a kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot, segítsük a tanulók természetes fejlődését,
- a játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a tanulók minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során,
- a táborig program és tematika révén, a játékos tanulás folyamatában közvetítünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket-fejlesszük alapkompenciáikat, az olvasás, írás képességét, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását.

Feladataink az 1-4. évfolyamon:

- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által, motivált munkában fejlesszük a kistanulóknak a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását,
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- alapozzuk meg jó tanulási szokásaikat,
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását,
- formáljuk a tanulók jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

Céljaink a 5-7. évfolyamon:

- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz, a 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás
- ehhez képest vegyünk igénybe olyan programokat, tartalmakat, tevékenységeket, lehetőségeket, amelyek figyelembe veszik az életkori sajátosságokat, de közben összekovácsolni is képesek az egyes tinédzser generációkat
- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, kultúrájú tanulókat.

Feladataink az 5-7. évfolyamon:

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon,
- gazdagítsuk az érzelmvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást,
- sajátítsuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit,
- segítsük a tanulókat tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében,
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört,
- elégítsük ki a tanulók mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével,
- fejlesszük a tanulóknak azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek,
- biztosítsuk a tanulók felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről,
- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést,
- törekedjünk a tábori foglalkozások, programok hatékony ki- és felhasználására

Céljaink a 9-12. évfolyamon:

- a tananyag feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy a 14-18 éves tanulóink gondolkodása kevésbé kötődik az érzékelés útján szerzett

tapasztalataikhoz, a 14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában jelentkezik ez elvonatkoztatás képessége, a tanulási folyamatban képessé válnak az ismeretek szintetizálására, az elvont fogalmi- és elemző gondolkodásra

- ennek érdekében a tanulási folyamatot úgy kell szerveznünk, hogy figyelembe vegyünk az életkori sajátosságokat, és lehetőséget teremtsünk a saját önálló tanulás folyamatának általánossá válására

Feladataink a 9-12. évfolyamokon:

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon,
- sajátíttassuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit,
- segítsük a tanulókat tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében,
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört,
- fejlesszük az önálló tanulás, az önálló problémamegoldás képességét, ehhez alkalmazzunk projekteket,
- készítsük fel tanulóinkat az érettségi vizsgára és az azt követő pályaválasztásra,
- elégítsük ki a tanulók mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével,
- fejlesszük a tanulóknál azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek,
- biztosítsuk a tanulók számára a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről,
- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést,

A táborokban folyó nevelő- oktatómunka eszköz- és eljárásrendszere:

- A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul.
- tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat.
- a tábori nevelő-oktató munkánkban a nevelés valamennyi feladatára alkalmazható módszerek jelen vannak: meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés, ösztönzés, gátlás

- Tanulmányi kirándulások
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák
- Serényi nap
- Magyar Diáksport Napja
- Alapítványi bál

- Ünnepek, megemlékezések
- Klubdélutánok
- Farsang
- Szüreti felvonulás
- Mikulás
- Betlehemezés
- Karácsony
- Ünnepes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása, avatása)
- Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos és tizenkettedikes diákoktól)
- Kézműves foglalkozások: Szüretkor, Karácsonykor és Húsvétkor
- Bemutató órák a leendő elsősök szüleinek
- „Iskolahívogató” c. program az óvodásoknak
- Iskolarádió használata
- Kapcsolat más iskolákkal, iskolák közötti versenyek
- Osztályok közötti versenyek
- Kitüntetések, jutalmak: „Serényi emlékérem” a tanulóknak, a felnőtteknek, „Serényi kiváló sportoló díj” a tanulóknak, „Köszönet” díj a felnőtteknek
- Aktív szülői részvétel: Gömöri Iskolások Gyermekalapítvány, Szülői Szervezet

1.5 Az iskola egészségnevelési programja

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.

2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - úszásoktatás
 - b) a helyi tantervben szereplő természetismeret, környezetismeret, biológia, földrajz tantárgyak tananyagai
 - c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
 - d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - e) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
szakkörök
 - egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
 - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan
 - f) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
 - egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;

1.5.1 Iskolai elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának terve

Ismerjék meg:

- A helyszíni tevékenység általános szabályait.
- Az elsősegélynyújtás általános szabályait.
- A saját tevékenységük életmentő értékét, segítő jelentőségét.
- Egyes egészségkárosodások fogalmát, súlyosságát, időtörvényeit.

1.5.2 Iskolai környezeti nevelési program

„Ökoiskola” címmel a fenntartható fejlődésért

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium és a Vidékfejlesztési Minisztérium közösen hozta létre az „Ökoiskola” címet a fenntarthatóság elveinek, a környezettudatosság és a fenntartható fogyasztás és fejlődés oktatási intézményekben történő minél hatékonyabb megjelenése érdekében. Iskolánk, a Serényi László Általános Iskola sikeresen pályázott, s a Nemzeti Erőforrás Minisztérium által felkért Értékelő Bizottság javaslatára iskolánk elnyerte az Ökoiskola címet.

A cím azoknak a nevelési-oktatási intézményeknek az elismerését szolgálja, melyek

átgondoltan, intézményesítetten, rendszerszerűen foglalkoznak a környezettudatosság, a fenntartható fogyasztás és fejlődés pedagógiájának gyakorlati megvalósításával, a környezeti neveléssel. Az „Ökoiskola” cím adományozása kapcsolódik az ENSZ „A fenntarthatóságra oktatás” 2005–2014 évtizedének programjához.

Az iskola pedagógiai programja kiemelten képviseli a fenntarthatóságra nevelés célkitűzéseit. A helyi tantervben minden tantárgy esetében azonosíthatóak a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek.

A munkaközösségi munkatervek kapcsolódnak az intézmény ökoiskolai munkatervéhez. Az ökoiskolai kritériumrendszerhez igazodó munkaterv készítése és nyilvánossá tétele.

1.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A nevelés szempontjából közösségnek nevezzük az autonóm egyének szerveződését. Mivel a közösség egyénekből áll az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagjai önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségi nevelés területei:

- család
- óvoda
- iskola
- iskolán kívüli közösségek

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanórák
- tanórán kívüli foglalkozások (szakkör, sportkör)
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység (klubdélutánok, osztály- és tanulmányi kirándulások)
- hagyományápolás (iskolai ünnepek)

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, az osztályközösséget a közösségi érdekek, közös cél, közös értékrend és a tudat tartja össze. Mivel az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete, a legfontosabb célunk ebből a nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes:

- A közös cél érdekében, a közös értékrend elfogadására valamint hajlandó az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek a célnak a megvalósításához, több esztendő kitartó, állhatatos és türelmes munkájára van szükség. Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekedhetünk:

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,

- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással; helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével)
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének (ki) fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása (megtartása) mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny...) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- multikulturális tartalmak beépítése

A tanórán kívüli egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formák és a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek.
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti, sport) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület felkészíteni a tanulókat azzal, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.)

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Dönt: saját működéséről, egy tanítás nélküli munkanap programjairól, hatáskörei gyakorlásáról.

A diákönkormányzat feladata: szervezni a közösségi életet. A közösségi élet tartalmát az iskola pedagógiai tervében meghatározott fő feladatok adják. Az egyes közösségek (osztályok) ezeket valósítják meg a maguk szintjén. Így alakul a közösségek egyéni, sajátos arculata.

Középpontban az iskolai szintű feladatoknak kell állniuk. Az önkormányzat alapját a tanulók mindennapi életének és tevékenységének megszervezése jelenti. Ennek legfontosabb feladata az iskola életrendjének kialakítása a nevelőtestülettel és az iskolavezetéssel közösen. A diákönkormányzat az iskola összes tanulójának érdekeit képviseli, feladatai és jogai vannak.

Az iskolában folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Tanulmányi kirándulások
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák
- Serényi nap
- Magyar Diáksport Napja
- Alapítványi Bál
- Ünnepek, megemlékezések
- Klubdélutánok
- Farsang
- Szüreti felvonulás
- Mikulás
- Szalagavató
- Betlehemezés
- Karácsony
- Ünnepes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása, avatása)
- Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások: Szüretkor, Karácsonykor és Húsvétkor
- Bemutató órák a leendő elsősök szüleinek
- „Iskolahívogató” c. program az óvodásoknak
- Iskolarádió használata
- Kapcsolat más iskolákkal
- Osztályok közötti versenyek
- Iskolák közötti versenyek
- Kitüntetések, jutalmak: „Serényi emlékérem” a tanulóknak, a felnőtteknek, „Serényi kiváló sportoló díj” a tanulóknak, „Köszönet” díj a felnőtteknek
- Aktív szülői részvétel: Gömöri Iskolások Gyermekalapítvány, Szülői Szervezet

1.7 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, tanulók és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.

- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

12. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

13. Az iskola képvisellete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

16. A tanórán kívüli, személyszállítással egybekötött programok szervezése

A tanórán kívüli, személyszállítással egybekötött programokon a résztvevők biztonságos utazása érdekében az utazás iskolai felelőse a mindenkori munkatervben az adott programnál nevesített pedagógus.

A kísérő pedagógusok a hatályos szabályozás szerint felelősek a vonatkozó rendelkezések betartására, az önként jelentkező kísérők, illetve egyéb jelen levő személyek a pedagóguskíséretet nem helyettesítik.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.8 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.

- Tájékoztodik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket. (pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.
- Esetenként órát látogat az osztályban.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki-alapján végzi.

3. Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség vezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

1.9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű

- lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók egyéni fejlesztését

1.9.1. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére vonatkozó célok, feladatok

Iskolánk Alapító okirata szerint ellátjuk a sajátos nevelési igényű tanulók integrált és nevelését – oktatását.

Az intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált-oktatással.

Sikerkritériumok a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérült specifikus módszertani eljárások alkalmazása fontos. A módszerek megváltozásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusában, az elmaradások súlyosságában, az egyéni fejlődési sajátosságokban.
- A nyitott tanítási – tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás – tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel és az együttneveléshez szükséges kompetenciával rendelkező pedagógus, aki:
 - a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak módosulásait)
 - szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek lapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz
 - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti – megváltoztatja eljárásait, az adott szükségletekhez igazodó módszereket alkalmaz
 - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres
 - alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez
 - együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba
 - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órarendben – ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire; az ép funkciókra.

A habitációs - rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

Több tényező is befolyásolja, hogy a tanulónak milyen oktatásra van szüksége:

- A fogyatékoság típusa, súlyossága

- A fogyatékoság kialakulásának ideje
- A sajátos nevelési igényű tanuló:
életkora, pszichés és egészségügyi állapota, képességei, kialakult készségei, meglévő ismeretei
- A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás.

A habilitációs – rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai

Célok, feladatok:

- Az értelmi, és egyéb fogyatékoságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

Integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése:

Alsó tagozaton:

- A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálata alapján megfelelő irányú beiskolázása, állandó kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal
- A tanulási nehézség, mint probléma kora felismerése (pedagógiai mérés)
- Gyógypedagógusok, logopédus egyéni és kiscsoportos fejlesztő tevékenysége
- Részképeség zavarok esetén az alábbi eljárások segítségével végezzük a fejlesztő munkát:
 - többirányú részképeség fejlesztés (Sinduar tréning)
 - beszédfejlesztés, logopédiai foglalkozás
- Csoportra és egyénre szabott fejlesztő program kidolgozása és alkalmazása tantárgyak tanmenetébe építve
- Osztályon belüli differenciálás
- Csoportos, páros, és egyéni munkaformák előtérbe állítása
- Tanulópárok kialakítása (jobb képességű – nehezebben haladó), egymás segítése
- Állandó pozitív megerősítés szerepe

- Felzárkóztatás korrepetáláson (speciális feladatok, fejlesztő eszközök, játékok, számítógép segítségével)

Felső tagozaton:

- A 4. osztályból 5. osztályba átmenet megkönnyítése (hospitálás, követelmények összehangolása)
- Értelmi, érzelmi, akaratú tényezők számbavétele
- Önismeretre nevelés
- A másság elfogadására nevelés
- Az osztályban tanító pedagógusok team-munkája.

9.-12. évfolyamokon:

- A 9. évfolyam nehézségeihez történő alkalmazkodás,
- A megnövekedett tanulmányi követelményekhez történő alkalmazkodás, speciális tanulási módszerek
- A nehézségekkel küzdő tanulók felismerése, a hatékony segítség biztosítása

1.9.2. A tehetség, a képesség kibontakozását segítő tevékenység

Tehetséges gyerek az, aki erősen motivált, könnyen és gyorsan tanul, átlagon felüli teljesítményekre képes, kreatív; egy –egy tantárgyból (speciális tehetségű), minden tantárgyból (általánosan jó intelligenciájú).

A korai felismerés meghatározó fontosságú. A korai felismerés szakértelmet, körültekintést kíván.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden tanuló tehetséges valamiben. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

A kialakuló teljesítményeket figyelve tudatosan keressük a jó képességű és kiemelkedő teljesítményeket produkáló tanulókat. Célunk, hogy hatékony segítséget nyújtsunk nekik képességeik kibontakoztatásához. Az új tanulásszervezési eljárások különösen lehetővé teszik a tanulók személyiségjegyeinek szélesebb körű megismerését, képességeik sokféleségének megmutatását, tehetségük orientálását.

A tehetséggondozás elsődleges szinterei a csoportbontások, a szakkörök iskolai rendszere, a pályázatok, vetélkedők.

A tehetséggondozás szervezeti formái:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

- IKT alkalmazása az oktató munkában
- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása.
- Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges tanulók a velük versenyképes kortárs tanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket.
- Tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, klubok, sportkörök
- Második idegen nyelv
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyek, vetélkedők
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- Középiszkolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák
- Sport és kulturális bemutatók
- Szabadidős foglalkozások (színház, múzeum)

1.9.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás egy komplex, vagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység.

Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Ügyelünk viszont arra, hogy a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozás ne lássa kárát a felzárkóztatásoknak. Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tehetséges tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálására való törekvés a tanári munkában számunkra is jó gyümölcsöket teremjen.

E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a korrepetálás illetve a szintre hozás.

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődjön. Ez nemcsak az osztályfőnök és a fejlesztő pedagógus feladatköre, hanem minden pedagógus felelőssége. Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége. Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus oktató-nevelő munkája eredményes legyen. A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése. Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a tanulóknak az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban, a korai fiatalkorban.

Az iskolába járó tanulók jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a tanuló, ha

- szórt figyelmű
- nehezen tud koncentrálni
- gyorsan felejtí és nehezen idézi fel a tanultakat
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú
- kézügyessége fejletlen
- lassan vált át az egyik feladatról a másikra
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely részképesség területén adódó elmaradás miatt

A felzárkóztatás célja:

- a környezeti hátrányok kompenzálása
- az osztály- illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás
- a továbbhaladás lehetőségének biztosítása
- az esélyegyenlőség megteremtése
- készségek, képességek fejlesztése
- a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése
- valamely részképesség területen megnyilvánuló hátrány kompenzálása
- viselkedési szokások kialakítása az iskolai házirend szellemében
- pályairányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- A tananyagot a minimumra csökkentettük, és igyekszünk a tanulók egyéniségéhez alkalmazkodni
- A fejlesztő pedagógus meghatározott órarend szerint emeli ki a tanulókat az óráról, szabadidős tevékenységekről, és fejlesztő foglalkozások keretében változatos módszerekkel fejleszti a tanulók személyiségét és tárgyi tudását.
- A nyelvi – kommunikációs készségek fejlesztését minden tanár feladatának tekinti.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük a tanulókat a munkaeszközökkel, szakkifejezésekkel. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába
- Az elméleti anyag súlypontosásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre
- A szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradtság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját.

A tanulók túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje az általános iskolából kilépve attól függ, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeret szerzéshez. Ezt legoptimálisabban a kisiskolás korban lehet kialakítani.

Fontos:

- a személyiséget károsító környezeti tényezők felismerése- ingerszegény környezet, elhanyagoltság, rossz családi körülmény, helytelen nevelési eljárás
- a tanuló és a felnőtt környezet közötti kontaktus, a gyermeknek a társaihoz való viszonyulása, megnyilvánulása – mindezek utalnak az érzelmi kiegyensúlyozottságra is, amit feladathelyzetben, szünetekben és spontán tevékenység végzése közben figyelhetünk meg a tanulóknél

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség – zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé. Az óvodából a beszédhibás tanulók megkezdett vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk. Ezt a munkát segíti a főállású logopédusunk, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

A problémák korai feltárása érdekében alsós fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

Alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a tanulókat, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanórán belül differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk
- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük
- logopédus és iskola pszichológus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat
- a diagnózisnak megfelelő foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, korrepetálás
- logopédusunknak, gyógypedagógusainknak napi kapcsolatuk van a tanulókkal, s a szaktanáraikkal rendszeresen megbeszéljük az aktuális problémákat
- fejlesztőink, szakembereink tanácsaikkal segítik a szülőket, a pedagógusokat
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásinak, és a tanulási készségek kialakításában, a tanulási technikák megismerésében
- egyéni tanulási motiváció erősítése
- közösség nevelő hatása
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés
- tanórán kívüli foglalkozásokon is lehetőséget adunk a tanulók személyiségfejlődésének

Iskolánk a bukás – mentességre törekszik, gyenge tanulóinkat igyekszünk a minimum szintre eljuttatni.

1.9.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

A problémák kezeléséhez vezető út első állomása a minél korábbi felismerés, ami valamennyi pedagógusnak feladata.

Segítő tevékenységeink:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- fejlesztő foglalkozások;
- a napközi otthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- a családlátogatások;

- fogadóórák;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Beilleszkedési, magatartási nehézség, zavar az általános társadalmi normától eltérő viselkedést jelent. Kialakulásának okai a lelki fejlődés zavarában, öröklött, korai károsodásban kereshetők. A beilleszkedési és magatartási gonddal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Feladataink:

- a beilleszkedési- és magatartási nehézséggel küzdő tanulók felismerése, vezető tüneteik kiválasztása
- megismerni és rendszeres kapcsolatot eszközölni a szülői házzal
- érzelmi kapcsolatok kialakítása és fejlesztése
- kapcsolattartási készségek elmélyítése
- kulturált konfliktuskezelés, közös elfogadás
- közös élmények szerzése
- a tanulóknál az önismeret, az önértékelés, pozitív énkép igényének kialakítása
- a beilleszkedést segítő szakemberek biztosítása: fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógypedagógus, iskolapszichológus
- a fejlesztéshez szükséges helyiség eszközeinek, felszereltségének bővítése

Módszerek:

- Biztonságot nyújtó, megértő, bizalmon alapuló légkör, környezet kialakítása. Állandóság fontossága, megteremtése.
- Együttműködés a tanév szűkebb és tágabb környezetében fellelhető segítő erőkkel: hatékony együttműködés a családdal: épüljön „híd” szülő – pedagógus között
- Nevelési Tanácsadó, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, szociális munkások, ifjúságvédelmi felelős bevonása. Az intézmények legyenek együttműködők, „kéz a kézben” , az információáramlás legyen hatékony.
- Közösségi életbe való beilleszkedést elősegítő foglalkozások, melyek növelik a tanulási esélyegyenlőség kialakulását a közösségben.
- Szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés. Minél több közös élmény: játék a kölcsönös elfogadás érdekében

- Konfliktus helyzetekben az osztályközösség pozitív erejének alkalmazása. A pedagógusok – gyógypedagógusok közös megbeszélése
- Részképesség zavar esetén fejlesztő foglalkozásokon való részvétel, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval segítjük a továbbhaladást
- Esetmegbeszélés, egyéni esetkezelés, egyénre szabott – egyéni bánásmód előtérbe helyezése.

A megvalósulás színterei:

- osztályközösség, tanórák, osztályfőnöki órák
- rehabilitációs célú egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások egyéni terv szerint
- felzárkóztató jellegű foglalkozások egyéni terv szerint
- szakkörök, különösen a készségtárgyak körében
- szabadidős foglalkozások
- családlátogatások, fogadóórák, szülői értekezletek

Eredményes nevelő – oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata.

A fejlesztés nem felzárkóztatás, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a tanulók iskolai teljesítményét javítják.

A fejlesztésbe bekerülők köre:

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességet vizsgáló szakértői- és rehabilitációs bizottságok tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve magatartási zavarokkal küzdenek.

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, test séma, téri orientáció)

Szervezeti formái:

- egyéni fejlesztés (1-3 fő)
- kiscsoportos fejlesztés (4-6 fő)

A szakvéleményben illetve szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja

Személyiség fejlődés

- pozitív énkép, jó kommunikációs képesség

- idegrendszer fejlődésének biztosítása
- mozgásfejlődés
- érzelmi élet fejlődése
- beszéd fejlődése
- érzékszervek fejlődése
- prevenció

Módszerek:

Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra.

Részképesség zavarok megszüntetése:

- figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
- egészséges működésre való ellensúlyozás

Ismeretek bővítése:

- iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés

Általános feladatunk: a szakértői bizottsággal való kapcsolatfelvétel, és szakvélemény kérése. A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján: pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe való visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és fejlesztő pedagógus közreműködésével.

A problémákat három csoportba soroljuk:

- pszichés zavarok: állnak a probléma hátterében (önértékelési zavar, tolerancia hiánya, szabálytartás hiánya...)
- tanulási nehézségek váltják ki a problémát (dyslexia, dysgrafia, figyelem-hiperaktivitás...)
- rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémákat (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások...)

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;

- egyéni foglalkozások,
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl.: színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.10 Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

1.10.1 Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
 - az iskolavezetőség ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések,
 - munkaértekezletek
 - munkaközösségi ülések
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári helyiségben elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
 - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.

6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével (az igazgatói tanáccsal), az intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkel.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

Az Intézményi Tanács és az iskola közösségeinek kapcsolattartása és együttműködése

1. Az intézményi Tanács az iskola közösségeivel az Intézményi Tanács teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
2. Az Intézményi Tanács tagjai rendszeres időközönként – évente legalább két alkalommal kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket az Intézményi Tanács tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az Intézményi Tanács felé továbbítani.
3. Az Intézményi Tanács ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: az intézmény igazgatója és helyettesei
4. Az intézmény működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója félévenként egy alkalommal beszámol az Intézményi Tanácsnak, amely az intézmény működésével kapcsolatos álláspontját megfogalmazza és eljuttatja a fenntartó számára.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

1.10.2 A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvétele

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) *Egyéni megbeszélések*

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) *Családlátogatás*

Feladata, a tanulók családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) *Szülői értekezlet*

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) *Fogadó óra*

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) *Nyílt tanítási nap*

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) *Írásbeli tájékoztató*

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy intézményi tanáccsal, illetve az iskolaszékkel.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola igazgatójánál;

Az intézményi tanács és az iskola közösségeinek együttműködése

1. Az intézményi tanács az iskola közösségeivel az intézményi tanács teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
2. Az intézményi tanács tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 2 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket az intézményi tanács tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviselteket kérdéseit, véleményét, javaslatait az intézményi tanács felé továbbítani.
3. Az intézményi tanács ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: - az iskola igazgatója (ha nem tagja az iskolaszéknek).
4. Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább 1 alkalommal – köteles tájékoztatni az intézményi tanácsot

1.10.3. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartója és működtetője: Kazincbarcikai Tankerületi Központ
- Az intézmény tankerülete: Kazincbarcikai Tankerületi Központ.
- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Putnoki Közös Polgármesteri Hivatal,
- A megyei pedagógiai intézettel: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság
- A területileg illetékes szakszolgálattal: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Putnoki Tagintézménye
- A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel: Péczeli József Általános és Alapfokú Művészeti Iskola
Serényi Béla Mezőgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola
Putnoki Soldos Emília Óvoda

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskolát támogató Putnok Ifjúságáért Alapítvány kuratóriumával és a Gömöri Iskolások Gyermekalapítvány kuratóriumával
- Az alábbi közművelődési intézményekkel: Putnoki Humán Szolgáltató Központ 3630 Putnok, Kossuth út 25. (Gömöri Múzeum, Holló László Galéria, Bányatelepi Művelődési Ház és Könyvtár, Tóth Ede Művelődési Ház)
- Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel: Római Katolikus Egyházközség 3630 Putnok, Serényi tér 3. Református Egyházközség 3630 Putnok, Andrásy út 5.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az alsós igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a Városi Egészségügyi Központ illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse

rendszeres kapcsolatot tart fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató és a felsős igazgatóhelyettes a felelős.

5. A sportiskolai képzés konkrét céljainak elérése, a vállalt feladatok eredményessége, illetve az utánpótlás nevelés érdekében a sportági egyesületekkel és szakszövetségekkel közvetlen és szakmai kapcsolatot tart fenn:
 - Magyar Olimpiai Bizottság
 - Magyar Labdarúgó Szövetség
 - Magyar Kézilabda Szövetség
 - Sajóvölgye Focisuli Egyesület
 - Putnok Városi Sport Egyesület
 - Kazincbarcikai Kézilabda Sport Egyesület
 - Kolorcity Kazincbarcika

1.11 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- alkalmassági vizsga

2. Osztályozó vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- ha felkészültségéről független vizsgabizottság előtt ad számot.

- Az osztályozó vizsga időpontját az igazgató jelöli ki.
- Az osztályozó vizsga előírásai:
 - Az osztályozó vizsgát bizottság előtt kell tenni
 - Tagjai: szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgatóhelyettes, ill. igazgató
 - Az osztályozó vizsgát a tanítási év végéig meg kell szervezni

- A sikertelen osztályzatot a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében javíthatja.
- Az osztályozó vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni
- Jellegetől függően írásbeli, szóbeli, ill. gyakorlati részből áll
- Az osztályzatot a bizottság állapítja meg.

3. Különbözeti vizsga:

Különbözeti vizsgát kell tenni a tanulónak, iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tenni a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

4. Pótló vizsga:

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

5. Javító vizsga:

Javítóvizsgát tehet a tanuló, a 2-12. évfolyamon, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgák előírásai:

- A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni. A bizottság tagjai: szaktanár, osztályfőnök, igazgatóhelyettes és igazgató.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni
- A javítóvizsga időpontja: augusztus 25-31-ig terjed.
- Az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt írásban értesíteni kell.
- A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá.
- a javítóvizsga helye az iskola, ahonnan a tanulót javítóvizsgára utasították. Amennyiben más helységbe költözik, új iskolájában is tehet javítóvizsgát. A vizsga eredményét az iskolaváltoztatási bizonyítványon jelzi a vizsgáztató iskola.
- a javítóvizsga nem ismételhető
- Azt a tanulót, aki az osztályozó illetve a javítóvizsgán nem jelent meg, így kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

6. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

7. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

8. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

9. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
<i>FELSŐ TAGOZAT és GIMNÁZIUM</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

10. Alkalmassági vizsga

Az Nkt. 50.§ (5) bekezdése alapján iskolánk alkalmassági vizsgát szervez a köznevelési típusú sportiskolai osztály beiskolázására a tanköteles korú tanulók

számára. A szülőket az óvodákon, intézményünk honlapján plakátokon és a helyi médiákon keresztül értesítjük a vizsgálat céljáról, helyéről, időpontjáról.

A köznevelési sportosztályba jelentkező tanulóknak minden évfolyamon alkalmassági vizsga alapján lehet felvételt nyerni. Az alkalmassági vizsgát az iskola testnevelés szakos pedagógusai végzik. Az igazoltan távolmaradó tanulók pótló alkalmassági vizsgára kapnak lehetőséget. Az osztályba tanév elején lehet belépni. Az esetleges kilépést legkésőbb tanév végén kell bejelenteni és ebben az esetben a következő tanévet már nem sportiskolai osztályban kezdheti a tanuló. A bejelentést a szülő teheti meg, kizárólag írásban. Ha egy tanuló év közben érkezik az iskolába, felvehető a sportiskolai osztályba, ha az alkalmassági vizsgán megfelelt és van hely az osztályban. Év közben az iskola igazgatója engedélyezheti a tanuló átlépését a sportiskolai osztályba, amennyiben a tanuló speciális helyzete ezt indokolja.

A tanulmányok alatti vizsgák különös eljárási-szabályai:

1. Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
4. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
5. A vizsgán az elnök és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
6. A szóbeli felelet maximális időtartama 15 perc.
7. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
8. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibáján kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
9. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
10. Avizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.

- 11.A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- 12.A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, melyeket az iskola bélyegzőjével el kell látni. A szülő kérésére, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- 13.Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, értékeli és aláírásával látja el.
- 14.A vizsga eredményét a törzslapba és bizonyítványba a jogszabályokban meghatározott záradékokkal kell vezetni.
- 15.A vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

1.12. A jelentkező tanulók felvételének és átvételének szabályai

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a tanuló az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a tanuló születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító ~~óvodai igazolást~~;
 - a tanuló egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A beiratkozás módja:

- a törvény által előírt időpontban az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával,
 - a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - lakcímkártya

5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
8. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
9. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
10. A felvételtörténet rangsorolás esetében a tanuló különleges helyzetének szempontjait az alábbiakban határozzuk meg: A *felvételi kérelmek elbírálása során* az azonos teljesítményt elérő tanulók között – a jogszabály előírásainak megfelelően – a rangsor elkészítésekor előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén van, illetve akinek különleges helyzete azt indokolja. *Különleges helyzetűnek* tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére is iskolánkba jár vagy itt érettségizett, ha szülője az iskola alkalmazottja.

A tanulók felvételének, átvételének rendje

1. A tanuló felvétele, átvétele iskolai osztályba
 - Az első osztályos tanulók felvételéről az alsó tagozatos munkaközösség vezetők javaslata alapján az iskola dönt.
Felsőbb évfolyamokra történő tanulói felvételnél – az egyedi körülmények mérlegelése alapján - igazgató dönt.
 - A körzethatáron belül lakó tanulókat fel kell venni az általános iskolába.

- Körzeten kívüli tanuló az általános iskolába csak igazgató engedéllyel írható be a férőhely figyelembe vételével.
- Más iskolából történő átíratás esetén a helyi tantervek különbözőségeiből adódó tantárgyi lemaradás pótolni kell, felkészítéséről a szülőnek kell gondoskodni.

Integrált oktatás:

- Az alapító okirat tartalmazza a fogyatékos tanulók integrált oktatását is
- A Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján az igazgató dönt határozat formájában az egyedi foglalkozásokról, felmentésekről, mentesítésekről.
- Egyéni munkarend
- A magántanulók felkészítéséről, továbbhaladásuk elősegítésének formáiról a munkaközösség-vezetők javaslata alapján az igazgató dönt.

Könnyített- és gyógytestnevelés ellátása:

- A könnyített- és gyógytestnevelési foglalkozásokra besorolás, szakorvosi vélemény alapján történik. A foglalkozások megszervezése az igazgató feladata a Pedagógiai Szakszolgálattal történő megállapodás alapján.

Külföldről érkezett tanuló felvétele

- Külföldi bizonyítvány elismeréséről, a különbözeti vizsgáról az ágazati minisztérium véleménye alapján az igazgató dönt.

2. Iskolaotthonba, napközibe, tanulószobai foglalkozásokra történő felvétel

Az egész napos foglalkozást igénylő tanulóknak igény szerint iskolaotthonos, napközis és tanulószobai csoportokat is szervezhetünk. A csoportok szervezését igényfelméréssel kezdjük.

Igényfelmérés

- minden év májusáig felmérjük az igényeket írásban
- a felvételtől és az esetleges elutasításról a tanév végén tájékoztatjuk a szülőket

Felvétel

- lehetőség szerint minden jelentkezőt fel kell venni

Elutasítás esetén figyelembe kell venni

- mindkét szülő dolgozik
- a gyermek felügyelete, ellátása biztosított
- a tanuló érdeke, iskolai felkészülése szükségessé teszi a felvételt
- nem sérti a csoport, a többi tanuló érdekeit, munkáját
- gyermekvédelmi esetek feltárása után gyermekvédelmi felelős javaslatára

3. Felvétel emelt szintű osztályokba

Az emelt szintű testnevelés osztályokba a felvétel rendje:
január-február

- felhívással fordulunk a beiskolázási körzet, a város valamennyi iskolájához, óvodájához ismertetve a felvétel követelményeit

március

- nyílt napot tartunk az érdeklődő tanulóknak és szülőknek
- tájékoztató mérésen vesznek részt a tanulók a testnevelés szakos kollégák irányításával
- a szülők írásban tájékozódhatnak a gyermekük teljesítményéről
- a testnevelő kollégák javaslattal élnek a felvételre

4. A sportiskolai osztályba történő felvétel:

- A sportiskolai csoportba a 20/2012. EMMI rendelet 28. § (1) bekezdése alapján az kerülhet, aki megfelel a sportegészségügyi és fizikai képesség- felmérési vizsgálat követelményeinek. Ennek megállapítása érdekében kiválasztó fizikai képesség felméréseket végzünk 1. osztályban.
- A sportiskolai képzés esetében az iskola a beiratkozást követően az osztályba sorolás elveinél megfogalmazott sportegészségügyi és fizikai képesség- felmérés eredményeit veszi figyelembe.
- Az alkalmassági vizsga szervezéséről, azok tartalmáról, időpontjáról az adott tanévre vonatkozó beiskolázási programban tájékoztatjuk a szülőket.
- A sportiskolai osztályba jelentkező és beiratkozó tanulók szüleitől írásbeli nyilatkozatot kérünk arról, hogy elfogadják a sportiskolai program követelményrendszerét valamint támogatják gyermekeik edzéseken való részvételét, hozzájárulnak gyermekeik versenyeztetéséhez.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1. A választott kerettanterv

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján **bevezetésre került felmenő rendszerben a 2020/2021-es tanévtől az iskola első, ötödik és kilencedik évfolyamán.**

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („**A változat**” illetve „**B változat**”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene A változat
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom A változat
5-8. évfolyam	Biológia A változat
5-8. évfolyam	Fizika A változat
5-8. évfolyam	Kémia A változat

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet és az ahhoz kapcsolódó Kerettanterv mellékleteiből választott kerettantervek:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:

Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára

Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez -- Nyelvi előkészítő évfolyamok kerettantervei

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékleteiből -- Kerettanterv a felnőttoktatás számára

2.2. Az iskolában tanított kötelező és választható tantárgyak és óraszámok

„Kerettanterv az általános iskola 1-8. évfolyamára”

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020

Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza.

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.						
Magyar nyelv és irodalom	7	1												
Magyar nyelv		3	1	3	1	3	1	2	2	1	1	1	1	
Irodalom		4		2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	
Matematika	4	1	4	1	4		4		4		4	3	1	3
Történelem							2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek													1	
Hon- és népismeret									1					
Etika/hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret				1	1									
Természettudomány						2		2						
Kémia											1		2	
Fizika											1		2	
Biológia											2		1	
Földrajz											2		1	
Első élő idegen nyelv					2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1	
Dráma és színház													1	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra				1	1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki							1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben														
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28	28
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30	30
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30	30

„Köznevelési típusú sportiskolai kerettanterv az általános iskola 1-8.évfolyamára

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																	
Köznevelési típusú sportiskolai (SIOSZ ajánlása alapján)																	
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza.																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	7	1														
Magyar nyelv			4	3	1	3	3	1	3	3	1	2	2		2	2	0,5
Irodalom			4	4		2	3		2	3		2	2	0,5	2	2	0
Matematika	4	4	1	4	4	1	4	4	4	4		4	4		3	3	3
Történelem									2	2		2	2		2	2	2
Állampolgári ismeretek																1	1
Hon- és népismeret												1					
Etika/hit és erkölcsstan	1	1		1	1		1	1	1	1		1	1		1	1	1
Környezetismeret						1	1		1	1							
Természettudomány									2	2		2	2		0		0
Kémia															1	1	2
Fizika															1	1	2
Biológia															2	2	1
Földrajz															2	2	1
Első élő idegen nyelv								2	2	3	3		3	3		3	3
Ének-zene	2	1,5		2	1,5		2	1,5	2	1		2	1		1	1	1
Vizuális kultúra	2	1,5		2	1,5		2	1,5	1	1		1	1		1	1	1
Dráma és színház																	1
Technika és tervezés	1	1		1	1		1	1	1	1		1	1		1	1	
Digitális kultúra						1	1		1	1		1	1		1	1	1
Testnevelés	5	5		5	5		5	5	5	5		5	5		5	5	5
Osztályfőnöki									1			1			1		1
Közösségi nevelés (sport)										1			1			1	
Hittan egyházi intézményben																	
Önismeret / Drámajáték		0,5			0,5			0,5		0,5						0,5	
Sportágválasztás		0,5			0,5			0,5		0,5							
Sportegészségtan - Sportetika															0,5		0,5
Tanulásmódszertan										1							
Olimpiaismeret										0,5		0,5					
Kötelező alapóraszám	22	22	22	22	22	23	23	23	24	27	27,5	26	27,5	28	28	28	28
Szabadon tervezhető óra			2		2		1		1		0,5		0,5		1		0,5
Összes tervezett óraszám	22	22	23	22	22	23	23	24	24	27	27,5	26	27,5	28	29	28	29,5
Összesített óraszám	24	24	24	24	24	25	25	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	24	24	25	25	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30

Tantárgyi struktúra és óraszámok 2020-as NAT szerint

(gimnázium, általános tantervű 4 éves képzés)

Óratervezet a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1+1	2	2	2
Irodalom*	2	2+1	2+1	2+1
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Biológia	3	2		2
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		1
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Digitális kultúra	2	1	2	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	5
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34

* 12. évfolyamon a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat az irodalom tantárgyba integráltuk. (12. évfolyamon a tantárgy megnevezése: Irodalom, mozgóképkultúra és médiaismeret)

Tantárgyi struktúra és óraszámok

(gimnázium, emelt óraszámú digitális kulturális képzés) + 2 óra az emelt miatt (összesen: 36 óra/hét)

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1+1	2	2	2
Irodalom	2	2+1	2+1(művészetek) ^x	2+1(művészetek) ^x
I. idegen nyelv	3	3+1	4	4
II. idegen nyelv	3	2	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3+1(állampolg.ism.) xx
Természettudományok			2+1	2
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Digitális kultúra	2+2	1+2	2+2	0+2+2
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	5 *
Rendelkezésre álló órakeret	34+2	34+2	34+2	34+2

^x11. és 12. évfolyamon a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat az irodalom tantárgyba integráltuk. (11. és 12. évfolyamon a tantárgy megnevezése: Irodalom, mozgóképkultúra és médiaismeret)

^{**}12. évfolyamon az Állampolgári ismeretek tantárgyat a Történelem tantárgyba integráltuk. (12. évfolyamon a tantárgy megnevezése: Történelem és állampolgári ismeretek)

Tantárgyi struktúra és óraszámok

(gimnázium, emelt óraszámú angol/német nyelvi képzés) + 2 óra az emelt miatt (összesen: 36 óra/hét)

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1+1	2	2	2
Irodalom	2	2+1	2+1(művészetek) ^x	2+1(művészetek) ^x
I. idegen nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
II. idegen nyelv	3	3	3+1	3+1
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3+1(állampolg.ism.) xx
Természettudományok			2+1	2
Biológia – egészségtan	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Digitális kultúra	2	1	2	0+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Fakultáció			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	5 *
Rendelkezésre álló órakeret	34+2	34+2	34+2	34+2

*11. és 12. évfolyamon a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat az irodalom tantárgyba integráltuk. (11. és 12. évfolyamon a tantárgy megnevezése: Irodalom, mozgóképkultúra és médiaismeret)

**12. évfolyamon az Állampolgári ismeretek tantárgyat a Történelem tantárgyba integráltuk. (12. évfolyamon a tantárgy megnevezése: Történelem és állampolgári ismeretek.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

(gimnázium, belügyi rendészeti pályára előkészítő képzés) (összesen: 34 óra/hét)

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1+1	2	2	2
Irodalom*	2	2+1	2+1	2+1
I. idegen nyelv	3	3	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Biológia	3	2		2
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		1
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Digitális kultúra	2	1	2	1
Testnevelés	3	3	3	3
Testnevelés/Önvédelem**	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendvédelmi ismeretek***			4	4
Fakultáció			2	2
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	5
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	36	36

* 12. évfolyamon a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat az irodalom tantárgyba integráltuk. (11. és 12. évfolyamon a tantárgy megnevezése: Irodalom, mozgóképkultúra és médiaismeret)

**11. és 12. évfolyamon az Önvédelem tantárgy a testnevelés órák terhére biztosított.

***11. és 12. évfolyamon a belügyi rendészeti ismeretek 2 órája az emelt, másik két órája az első fakultáció terhére biztosított.

Tantárgyi struktúra és óraszámok (Nyelvi előkészítő évfolyam)

Tantárgyak	9/Ny
Magyar nyelv és irodalom	2
Idegen nyelv I.	12
Idegen nyelv II.	6
Matematika	2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	1
Digitális kultúra	3
Testnevelés és sport	5
Osztályfőnöki	1
Rendelkezésre álló órakeret	32

Tantárgyi struktúra és óraszámok (Felnőttképzés)

Évfolyam/ Tantárgyak	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
Anyanyelv/kommunikáció	2	1	0,5	2	1	0,5	2	1	0,5	2	0,5	0,5
Magyar irodalom	3	2	2	3	2	2	3	2	2	4	2	1
Matematika	4	3	2	4	3	2	4	3	2	5	2	2
Idegen nyelv (angol/német)	5	3	2	5	3	2	5	3	2	6	3	2
Történelem, állampolgári ismeretek	2	1	1	2	1	1	3	1	1	3	2	1
Fizika	2	1	0,5	2	1	0,5	2	1	-	2	1	0,5
Biológia	2	1	0,5	2	1	0,5	2	1	-	-	-	-
Kémia	2	1	0,5	2	1	0,5	-	-	-	-	-	-
Földrajz	2	1	0,5	2	1	0,5	-	-	-	-	-	-
Természettudomány									1			
Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	1	1	0,5	1	1	0,5
Etika	-	-	-	-	-	-	1	0,5	0,5	-	-	-
Művészetek	-	-	-	-	-	-	1	0,5	0,5	1	1	0,5
Osztályfőnöki	1	1	0,5	1	1	0,5	1	1	0,5	1	1	0,5
Testnevelés	3	-	-	3	-	-	3	-	-	3	-	-
Szabadon tervezhető	4	2	-	4	2	-	4	2	-	4	3,5	1,5
Összesen:	32	17	10	32	17	10	32	17	10,5	32	17	10

1. a nappali (ifjúsági) tagozat óraszama

2. az esti képzés óraszama

3. a levelező képzés óraszama

A nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga és óraszámai: 6.sz. melléklet: Fakultációk

A kötelező és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését és megtanítandó, illetve elsajátítandó tananyagát a helyi tanterv tartalmazza.

Iskolánk gimnáziumi osztályaiban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol és német nyelvet tanulják. Az általános iskolában az idegen nyelv választása az idegen nyelvvoktatás megkezdésekor (1., 4. vagy 9. évfolyam) történik, s arra törekszünk, hogy ez a választás az általános iskolai, illetve középiskolai tanulmányok befejezéséig megmaradjon.

Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Valamennyi tanulónk esélyegyenlőséghez való jogát figyelembe véve tanulócsoporthainkat az integráció elvének megfelelően alakítjuk ki, ugyanakkor a tanulmányi előmenetel színvonalának emelése érdekében a közismereti tantárgyakat lehetőség szerint nívócsoportos oktatásban szervezzük meg

A szülőket a beiskolázáskor, a harmadik évfolyam végén nyilatkoztatjuk gyermekük idegen nyelvtanulási igényeivel kapcsolatosan.

Az idegen nyelvi szülői igények összesítése és a tanulók előző évi tanulmányi teljesítménye alapján az osztályfőnök és a szaktanárok véleményének figyelembe vételével történik.

Az 5-8. évfolyamokon a közismereti tantárgyak csoportbontása az alsó tagozaton nyújtott magyar nyelv és matematika tantárgyi teljesítmény figyelembe vételével történik.

A csoportok átjárhatósága folyamatosan biztosított.

Félévkor vagy év végén tapasztalt javulás vagy romlás esetén a szaktanár javaslatot tesz csoportáthelyezésre.

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítunk az 5-8. évfolyamokon:

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A választható tanórai foglalkozásokon való részvétel szabályai:

- A választható tantárgyakra jelentkezők minimum létszáma **13 fő**
- A szülő írásban nyilatkozik a választott tantárgyról

- A tanulók és a szülők aláírásukkal megismertetik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne a választott óra.
- A választást követően a tanulónak kötelező részt venni a választott tanórán.
- A tanulói teljesítmények értékelése beszámít az órarendi órákon nyújtott teljesítményekbe

Az **egyéb délutáni foglalkozások** indításának szándékáról minden tanév elején a nevelőtestület dönt, majd az osztályfőnökök igényfelmérését követően azok a szakkörök, egyéb foglalkozások indulnak az adott tanévben, melyre legalább 14 tanuló jelentkezik.

Iskolánkban az alábbi délutáni foglalkozások kivitelezhetőek:

- Alsó és felső tagozatos, középiskolai sportkör
- Alsós napközi, felsős tanuló szoba
- Énekkar
- Citera szakkör
- Ökoszakkör
- Tehetséggondozás
- Felzárkóztatás
- Táncoktatás

Az adott foglalkozás tematikáját a megtartandó tananyagot a foglalkozást indító szaktanár állítja össze, annak megfelelően adminisztrációjáért is ő felel.

A köznevelési típusú sportiskola

A köznevelési típusú sportiskola a sportiskolai feladatait a mai magyarországi gyakorlat alapján többféleképpen láthatja el. Kerettantervünkben az alábbi modellt követjük. Az első négy évfolyamon mindennapos testnevelés van az általános mozgáskultúra fejlesztése érdekében. Ebben a képzési szakaszban – néhány sportágtól eltekintve (gör- és rövidpályás gyorskorcsolya) – a tanulók nagy része még nem választott sportágot, ezért az általános képzés mellett fokozatosan megismerhetik a tanulók az egyes sportágakat. Ötödiktől nyolcadik osztályig és a gimnáziumi osztályokban kétféle szervezeti forma lehetséges. Egyrészt különböző sportágakban, egyesületi keretek között sportolhatnak a tanulók. Másrészt az iskola kiválasztott sportágra szakosodba (gör- és rövidpályás gyorskorcsolya, jégkorong, kosárlabda) sportági képzést végez, órarendbe iktatva, - valamennyi korcsoportban – az iskola alkalmazásában lévő szakedzőkkel. A sportági képzéshez szükséges sportági tantervek részei a köznevelési típusú sportiskolai kerettantervnek.

A köznevelési típusú sportiskola köznevelési feladatainak ellátásakor több olyan problémával találkozhat, ami nem jellemző az átlag iskolára. Ezeknek a megoldására fel kell készülnie a sportiskoláknak és a kerettantervnek is kell tartalmazni megoldási javaslatokat a felmerülő problémákra. Így megoldandó probléma a folyamatosan, akár évközben is érkező tanulók beilleszkedésének megkönnyítése, illetve a sportban valamiért nem eléggé eredményesek lemorzsolódása. Amikor egy sportoló valóban élsportolóvá válik, megnő az edzésszáma,

válogatottsága esetén pedig edzőtáborokban, több napos külföldi versenyeken kell részt vennie. Az így keletkezett hiányzásait a normál iskola nem tudja tolerálni, azaz a sportoló megkeresi azt a közoktatási intézményt, amelyben az élsportot és a közoktatási célokat össze lehet hangolni. Ugyanez fordítva is megtörténhet. A sportoló sportpályafutása befejeződik valamilyen okból (sérülés, kiégés, az eredmények elmaradása), ezért más iskolában kívánja befejezni tanulmányait. A köznevelés típusú sportiskolai kerettantervet úgy készítettük, hogy az átjárhatóság a közismereti tantárgyak esetében megvalósuljon.

Elsősorban gimnáziumban, az edzésidők nagy száma miatt csökken a tanórákra és az otthoni tanulásra fordítható idő. A követelmények teljesítése érdekében ezért a kerettanterven – bár évi és heti tanórákban adjuk meg az időkeretet – több esetben az időbeli tagolásra a tanórai kerettől eltérő tanulásszervezési módot alkalmazunk (projekt, epocha).

További feltétlenül kezelendő probléma a sport miatti hiányzások pótlása. Itt nagyon fontosá válik az IKT eszközeinek használata, hisz edzőtáborban is lehet napi kapcsolatban a diák a tanárával, a sportiskolai kerettantervben ezért valamennyi műveltségi területbe beépítésre került az IKT alkalmazása. A hiányzások pótlás természetesen lehetséges külön egyéni felkészítéssel is, de ez csak fokozza, főleg 9. évfolyamtól az amúgy is meglévő időhiányt. A tanulók között az egyéni fejlődésük és érdeklődésük tekintetében is vannak lényeges különbségek, ezért nemcsak a hiányzások miatt, hanem e létező különbség miatt is, a tanítási-tanulási folyamatokban előtérbe kell helyezni a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív tanulás alkalmazását.

A köznevelési típusú sportiskolai kerettantervre vonatkozó alapelvek

A sportiskolai kerettanterv a tartalmi-tantervi szabályozás legmagasabb szintű dokumentumára, a Nemzeti Alaptantervre épülve, annak szellemiségét mindenekelőtt megtartva készült. Az átjárhatóság megvalósíthatósága érdekében a tananyag kiválasztásánál az a központi kerettantervekre épülő helyi tanterveket használjuk. A gimnáziumi helyi tantervek készítésekor, a kimeneti szabályozás szempontjából, a középszintű érettségi vizsga követelményeket tartottuk szem előtt.

A kerettanterv elsődleges célja, hogy az általa leírt tudásrendszerek, és az iskola által biztosított tanulási folyamatok révén fejlődjön a sportoló fiatalok személyisége minél szélesebb körben ismerjék meg és építsék be meglévő tudásrendszerükbe a sport specifikus tudáselemeket, tudjanak képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelő irányba továbbtanulni.

Tantervi alapelvek tekintjük, hogy ez egy sportiskolai kerettanterv, ezért megjelennek benn olyan értékek, amelyek más tantervekben kevésbé. A sportoláshoz nem köthető tantervi elemek esetén is, a kerettanterv kiemelt feladatként tűzte ki a NAT szemléletmódjának követését, amely megnyilvánul abban, hogy hangsúlyt helyez olyan értékek közvetítésére, mint a demokratizmus, a humanizmus, az esélyegyenlőség biztosítása, a szolidaritás és a tolerancia. A kritikai gondolkodásmód fejlesztése révén felkészíti a diákokat az érvekkel alátámasztott, felelős döntések meghozatalára. Különös gondot fordít a NAT kiemelt fejlesztési feladatainak megvalósítására.

A tanulásról alkotott felfogás

A szakirodalom és a NAT megfogalmazása szerint is a tanulás a tanuló ember aktív, értelmezést kívánó, értelmezést létrehozó tevékenysége. Csak az értelmes tanulás révén sajátítható el az a tudás, amelyet a modern társadalom elvár. Az értelmes tanulás tanulható. Fontos eleme, hogy a tanuló ismerje önmagát, legyen tudatában saját képességeinek, adottságainak. Ismerjen meg minél több tanulási módszert és technikát és legyen képes kiválasztani a számára leghatékonyabb eljárást. A tanulás tanulásának folyamatába a pedagógus akkor tud hatékonyan részt venni, ha kellő információval rendelkezik a tanuló előzetes tudásáról. E fenti gondolatmenetet követve a kerettanterv különös figyelmet fordít:

- A tanuló aktív részvételére a tanulási folyamatban (cselekvő tanulás előtérbe helyezése),
- Az önértékelésre, az önismeretre,
- Az eredményes tanulás módszereinek megismertetésére, a tanulási technikák elsajátítására,
- Olyan helyzetek előidézésére, ahol a meglévő tudás mozgósítására kényszerülve kell a tanulónak adott jelenséget, törvényszerűséget értelmezni,
- Az önálló és társas tanulás élményének kipróbálására, az előnyök megtapasztalására.

Az értékelés alapelvei

A jogszabályban rögzített szabályoknak, módszereknek megfelelő értékelési eljárások alkalmazása indokolt egy sportiskolai kerettanterv szerinti tanítás során is. Természetesen a tantárgyi sajátosságok szerint, a módszertani szabadság elve alapján lehet különbség egyes tantárgyi filozófiák értékelési világképe között, ezt a tantárgyi tantervek röviden ki is jelzik.

Ám a helyzetből adódóan különleges szerephez jut az értékelés formatív (fejlesztő, bátorító) funkciója, a különösen differenciált tempóban bekövetkező fejlődéshez igazodó differenciált értékelés, miközben éppen a sportoló életmód miatt bizonyos „edzésre” is szükség van: a kevésbé sikeres teljesítmény után való talpra állást szolgáló pedagógiai értékelésre.

Kiemelkedően fontos, hogy az értékelés felfogásunk szerint az önértékelésre való nevelés eszköze. Sportolóként „szemben az ugróléccel”, vagy az „ellenfél kapusával”, a „leküzdendő akadállyal” egyedül marad, ezt csak hiteles önértékelés képessége és motiváltsága segítheti.

A köznevelési típusú sportiskola kiemelt fejlesztési feladatai

Valamennyi tantárgy tantervében kimutatható a „testi és lelki egészség” fejlesztésének szempontja, nemkülönben a hazát képviselő élsportolói pálya szempontjából a „hon és népismeret”, a nemzetközi versenyéletbe való korai bekapcsolódás szempontjából az „európai azonosságtudat és az egyetemes kultúra” kiemelt fejlesztési feladatainak érvényesítése.

Nemcsak sportemberként, de emberként, majdani családalapítóként, állampolgárként is különösen fontos számunkra az „énkép és önismeret” értékeinek közvetítése. A tanulás és az digitális kultúrai kultúra, nemkülönben a környezeti nevelés ebben az értékrendben nem másodrendű, de a sportemberré nevelés szempontjából kevésbé hangsúlyosak. Ugyanakkor az alapelveknél leírtak alapján a megfelelő műveltségterületeknél ezek a kiemelt fejlesztési feladatok is megkapták a kellő hangsúlyt.

Közoktatási típusú sportiskola

A sportiskolai képzés az utánpótlás-nevelési rendszer szerves és kiemelkedően fontos része. Célja a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia jövőképeivel azonos. Ami nem más, mint, hogy a magyar nemzet a „sportnemzet” státuszának megőrzése mellett a társadalom jóval szélesebb rétegeit bevonva – belátható időn belül sportoló nemzetté váljon.” Cél tehát a magyar élsport utánpótlás bázisának bővítése azáltal, hogy a felnövekvő generációk minél szélesebb körében „terjedjen el” a sportolás iránti kitörölhetetlen igény és valóban ne csak sportemberekké, hanem sportoló emberekké váljanak.

Sportiskolai tantervű osztályok

Iskolánkban évfolyamonként egy csoportjában a testnevelés oktatása emelt szinten, a sportiskolai kerettanterv előírásai szerint zajlik. Magas szintű oktatással biztosítjuk, hogy a tanulók a tudatos, tervszerű képességfejlesztő órák segítségével, a megfelelő szintet elérve a harmadik, ill. negyedik osztály végére sportágot tudjanak választani.

A kisiskolás korú tanulók motorikus, ügyességi alkalmassági próbák és sportorvosi vizsgálat segítségével kerülnek kiválasztásra. Ennek alapján kapnak lehetőséget a tantervben meghatározott követelmények elsajátítására, tehetségük kibontakoztatására. A sportiskolai osztályokban a mindennapos testnevelést az 1-4. évfolyamon heti öt tanórában biztosítjuk.

Az alsó tagozaton a képzés formája az iskolaotthonos formához hasonló „sport napközis” rendszer, ahol a tanulók órái és sportfoglalkozásai a délelőtti és délutáni időszakokra vannak arányosan elosztva.

A diákok az életkori sajátosságaiknak megfelelő, de a sporttudományos kutatások alapján a legkorszerűbb ismeretanyagot sajátítják el, lehetőség szerint a legmodernebb módszerek és eszközök segítségével. Az első négy évfolyamon mindennapos testnevelés zajlik az általános mozgáskultúra fejlesztése érdekében. Ezért ebben a szakaszban az alapozó sportágakra építünk: atlétika, úszás, torna. Ebben a képzési szakaszban a tanulók nagy része még nem választott sportágot, ezért az általános képzés mellett fokozatosan megismerhetik a tanulók az egyes sportágakat. Ötödiktől nyolcadik osztályig kétféle szervezeti forma lehetséges. Egyrészt különböző sportágakban, egyesületi keretek között sportolhatnak a tanulók.

Másrészt az iskola egy vagy több kiválasztott sportágra szakosodva sportági képzést végez, órarendbe iktatva, – első osztálytól kezdve, valamennyi korcsoportban - az iskola alkalmazásában lévő testnevelővel, edzővel.

A sportiskolába járó diákok a negyedik évfolyamon síoktatásban részesülnek, melynek a költségei - önkéntes részvétel alapján - a szülőket terhelik. A síoktatás meghatározott tematika szerint, táborig körülmények között, tanfolyamszerűen történik, az oktatás végén a tanulók a megszerzett ismeretekből számot adnak. A fenti képzéseken való részvétel nem kötelező, de ajánlott.

Azok a tanulók, akik nem vesznek részt sí táborban, részt vesznek a tanórai foglalkozásokon.

A sportiskola és más egyesületek kapcsolata

A sportiskola szervezeti és tartalmi integrációban végzi a minőségi sportolói utánpótlást a város élsportban érdekelt egyesületei, valamint saját egyesülete számára.

A sportiskola és a sportegyesület kapcsolatát a két fél által kötött együttműködési megállapodás szabályozza.

Iskolánk a pedagógiai programban foglalt célok elérése érdekében a következő egyesületekkel kötött együttműködési megállapodást:

- Magyar Olimpiai Bizottság (Budapest, 1124 Csörsz u. 49 - 51.)
- Magyar Labdarúgó Szövetség (1112 Budapest, Kánai út 2/D)
- Magyar Kézilabda Szövetség (1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3.)
- Sajóvölgye Focisuli Egyesület (3630 Putnok, Kossuth út 5.)
- Putnok Városi Sport Egyesület (3630 Putnok, Puskás Ferenc út 6.)
- Kazincbarcikai Kézilabda Sport Egyesület (3700 Kazincbarcika, Deák Ferenc tér 10.)
- Kolorcity-Kazincbarcika FC

Kiválasztás és felvétel elvei

A kisiskolás korba lépő tanulók motorikus próbák, orvosi alkalmasság alapján kerülnek kiválasztásra. A felmérő, kiválasztó próbákra minden évben, május hónapban kerül sor. A felvétel alapja az emelt szintű testnevelési követelmények elsajátítására való alkalmasság. A jelentkezők a felmérés pontérték táblázata alapján nyernek felvételt. A ponthatár alsó szintjének a megállapítása a testnevelő tanárok javaslata alapján az igazgató joga és feladata. A próbákon megfelelt jelölteknek sportorvosi vizsgálaton kell részt venniük. (A továbbiakban évente két alkalommal.) Ha mindezeket a feltételeket teljesítették, akkor történhet meg a beiratkozás a sportiskolai osztályba. A belépés és az egyéni haladás differenciáltsága miatt, a negyedik évfolyam végén a sportiskolás osztályok tanulói szintfelmérő vizsgán vesznek részt, amelyben számot adnak tudásukról és képességeikről. Amennyiben az előírt követelményeket nem tudják megfelelő szinten teljesíteni akkor a tanulmányaikat az általános tantervű csoport keretében folytatják. Az emelt szintű képzésből kilépő tanulók helyére az intézmény a párhuzamosan haladó csoportok, illetve a város iskoláiban meghirdetett felvételi próba alapján a megüresedett helyeket feltölti. (A felvételi felmérésen részt vehetnek a szintfelmérőn korábban szint alatt teljesítő tanulók is.) A sportiskolai osztályokba való beiskolázás városi szintű.

Próbák óvodások részére:

⇒ Játékos képességmérés- ügyesség, gyorsaság, mozgáskoordináció felmérése játékos feladatokkal, akadálypályával.

⇒ helyből távolugrás

⇒ labdakezelés

Pontérték-táblázat:

Gyakorlat	Játékos képességmérés (értékelés)	Helyből távolugrás (cm)	Akadálypálya (másodperc)	Labdakezelés
Pontszám	0-10	0-10	0-10	0-10

Alkat: 1-5

Próbák negyedik osztályosok részére:

60 m-es síkfutás

kötélmászás

helyből távolugrás

tömött labda hajítás hátra

labdavezetés kézzel szlalom pályán

200 m úszás legalább kétféle úszásnemben

Cooper teszt vagy 2000m-es síkfutás

A felsorolt feladatokat, próbákat, az igazgató beleegyezésével a testnevelő tanár kiegészítheti, ill. megváltoztathatja. A felvételi kritériumokat minden évben a felvételi eljárás indítása előtt 2 hónappal az iskola honlapján közzé kell tenni!

Átjárhatóság

Az általános tantervű és a sportiskolai osztály között:

- A sport bármely területén kiváló eredményt elért tanuló a tanév végén szülői kérésre, a testnevelő javaslatára felvételi nélkül átkerülhet sportosztályba (sport alkalmassági vizsgálat kötelező).
- Amennyiben a tanuló az emelt szintű követelményeket nem teljesíti, tanulmányi és sporteredményei gyengék a tantestület határozata alapján tanév végén átkerülhet a párhuzamos osztályba.
- Orvosi javaslatra bármikor áthelyezendő a sportosztályból a párhuzamos osztályba

Tanulók átvétele más intézményekből

A sportiskolai képzésre más iskolából átjelentkezni akkor lehetséges, ha a tanuló korábbi tanulmányi eredményei, a tanult tantárgyak megfelelnek az iskola helyi tantervének. Az osztály létszáma az újonnan jelentkezővel sem haladhatja meg a törvényben előírt maximumot. Amennyiben a fenti feltételek nem teljesülnek, a felvétel szintfelmérő vizsgához köthető.

Egészséges életmódra nevelés

Az emelt szintre jelentkezők számára fontos az alapvető higiénés szabályok elsajátítása, és az egészséges táplálkozás, valamint az egészséges szabadidő eltöltés alapelveinek ismerete. Ezeket az ismereteket a tanulók 6. évfolyamban az egészségtan modul keretei között sajátítják el, beépítve a természetismeret tantárgyba.

A közismereti tárgyak oktatásánál biztosítjuk a sporttámogatói magatartás érvényesülését mind a szaktanári, mind az osztályfőnöki munkában. Azoknak a tanulóknak, akik élsportra jelöltek, korosztályos válogatott kerettagok, igény esetén, előzetes megbeszélés alapján az iskola biztosítja az egyéni haladást.

A sportiskola értékelési szempontjai

A sportiskola alsó tagozatán 1-4. osztályig, a tanulók teljesítményének és fejlődésének értékelése testnevelés tantárgyból, az első félév végén, a tanév végén és második év félévekor szöveges értékeléssel történik. Második év végétől az értékelés, osztályozással történik. A felső tagozaton az értékelés egységességét szem előtt tartva, az értékelési szempontok a következők:

- Mentalitás
- Edzéstáogatottság
- Teljesítmény

Értékeljük a sportolói mentalitást, az edzéstáogatottságot és a sportteljesítményt.

A sport miatti hiányzások pótlása (edzőtábor, többnapos versenyek)

Ezen tanulók esetében, egyéni felzárkóztatással, differenciált oktatással, az IKT (információs és kommunikációs technológia) eszközeinek használatával segítjük sportági, és tanulmányi felzárkózásukat. A helyi tantervben valamennyi műveltségi területbe beépítésre került az IKT alkalmazása. A tanítási-tanulási folyamatokban előtérbe helyezzük a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív tanulás alkalmazását.

További, a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánkban az angol nyelv tanulására van lehetőség. Az angol nyelv oktatása 4-12. évfolyamon csoportbontásban történik, melynek szervezése a költségvetés, létszám és tanár függvénye.

Iskolánk tanulói önálló tantárgy keretében sajátítják el a XXI. században nélkülözhetetlen digitális kultúra ismereteket 7-12. évfolyamon, amennyiben ez óraszámban és tanárral megoldható. Ezt mindig a tantárgyfelosztásban szabályozzuk. Manuális készségek fejlesztésére szakkört szervezünk.

A putnoki Pedagógiai Szakszolgálat tehetségek felkutatásában, tehetséggondozó munkájában partnerként működünk együtt.

Továbbtanulás

A felkészítés 5. osztálytól kezdődően folyamatos, az osztályfőnök irányításával pályaorientációs tevékenységet végzünk osztályfőnöki órákon. Pályaválasztási szülői értekezlet keretében tájékoztatjuk a szülőket a továbbtanulási lehetőségekről. Célul tűzzük ki, hogy tanulóink a 8. osztály elvégzése után minél nagyobb arányban gimnáziumban vagy szakközépiskolában folytassák tanulmányaikat.

Figyelemmel kísérjük középiskolai teljesítményüket.

2.3. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek megrendelése és a tanév kezdetekor a tankönyvek kiosztása az iskolában történik.

1. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a **testnevelés**, a **vizuális kultúra**, valamint a **technika, életvitel és gyakorlat, technika és tervezés, digitális kultúra**.
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - a) A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - b) Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - c) A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
5. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott, digitális taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára.

2.4. A NAT szerinti pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás. Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.

- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. I

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.
- Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.
- Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.
- Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókinccs aktivizálása és gyakoroltatása.
- Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.
- Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.
- A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.
- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.
- Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség éérését.
- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

- Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.
- A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.
- Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.
- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.
- E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.
- Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.
- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.
- Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.
- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását.

Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetenciák
- természettudományos és technikai kompetenciák
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
- a hatékony, önálló tanulás

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, irodalom, erkölcsstan tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam és a 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán, valamint a középiskolai évfolyamokon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- Kiemelt szerepet kap a kreativitás fejlesztése.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük ezeken az évfolyamokon hangsúlyosabban jelenik meg.

- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése.
- A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- A képi reprezentációk értelmezéséhez és tanulásban való felhasználásukhoz szükséges vizuális képességek fejlesztése.
- A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése.
- A problémaszituációkban is könnyen alkalmazható, és működőképes fogalomrendszer kiépítése.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése.
- Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.
- Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt.

Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

2.5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján

az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,

kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással. tanulóknak

A mozgásszegény életmód miatt a minden nap szükségük van a megfelelő mozgásinger és terhelés biztosítása céljából testnevelési foglalkozás beiktatására.

A testnevelés minőségbiztosítása megköveteli, hogy:

- minden tanulónak legyen minden nap testneveléssel összefüggő foglalkozása
- a testnevelés tananyagának legyen része a speciális tartásjavító torna
- a testnevelésben vegyék figyelembe a gerincvédelem szempontjait
- az órákon történjen meg a tanulók megfelelő szív- és érrendszeri és légzőszervi terhelése is
- az órákon jusson idő és figyelem az örömteli mozgásokra, játékokra
- a felszerelés vásárlásakor a szülőktől a fehér zokni, fekete sportnadrág és fehér trikó beszerzését kérjük.

Az egész napos oktatásban részesülő tanulók minden nap legalább 30 percet, lehetőleg szabad levegőn mozogjon, sportoljanak játékos formában.

A diáksport foglalkozások, házi versenyek, a sportjáték versenyek adnak lehetőséget s keretet a mindennapi testmozgás megvalósítására. A megfelelő minőségű fizikai terhelés tanulóink fejlettségi szintjét növeli.

Ezért kiemelkedő jelentőségű a tanulók rendszeres mozgása és eredményeik ismeretében a javítást szolgáló módszerek kidolgozása.

A program célja

- A tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel
- A mozgásszegény életmód elkerülése
- A fizikai képességek hanyatlásának megakadályozása
- Az egészségnevelés támogatása
- Szociális kompetenciák kialakítása
- A csapatmunka, a társakkal történő kreatív együttműködés fejlesztése

A program feladatai

- A hatékony egészségfejlesztő testmozgás megszervezése
- A mindennapos testedzés kereteinek kialakítása
- A program megvalósításához szükséges eszközök folyamatos biztosítása
- Módszertani megújulás, továbbképzéseken való részvétel
- Egészségfejlesztő munkacsoport kialakítása iskolánkban a program gondozására

A mindennapos iskolai testnevelés megvalósítása iskolánkban

- Szeretnénk elérni, hogy minden tanuló részese legyen a mindennapos testmozgás programjának

- Minden testnevelés óra és minden egyéb testmozgási alkalommal megtörténik a keringési és légzőszervi megfelelő terhelés
- Minden testnevelés órába beépítünk gimnasztikát, benne biomechanikailag helyes testtartás kialakítását, fenntartását szolgáló gyakorlatot és légző tornát
- A testnevelés tananyag egészében törekszünk a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartására
- Különös figyelmet fordítunk a fittség mérések testhelyzetére és az izomerősítések különböző testhelyzeteire
- Biztosítani kívánjuk, hogy minden testnevelés óra és egyéb testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen egészséges és az előírt adottságú tanulóinknak
- A testmozgás programba érvényesíteni kívánjuk a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásait
- A testmozgás programban olyan sportokat is biztosítunk, amelyeket gyermekeink további életük során folytathatnak életminőségük javítása érdekében
- Kiemelt tevékenységként épül be a testmozgás programba a játék és a torna

A program megvalósításához szükséges erőforrások

- egészségfejlesztő munkacsoport, munkaközösség (testnevelő tanárok, tanítók, napközis nevelők)
- belső képzés, együttműködés
- taneszközök bővítése

A mindennapos iskolai testnevelés programja biztosítja:

- heti 3 testnevelés órát és heti 2 alkalommal sport- csoport foglalkozások szerveződnek
- a napközis mindennapos játékos testmozgás itt valósul meg
- a tanterveink egészségnevelés – centrikus, amely meg is valósul a tanítási órákon
- a játék fontosságát valljuk, a tartásjavító gimnasztikai gyakorlatot beépítjük az órák anyagába
- nagy hangsúlyt fektetünk a szabadon űzhető sportágak művelésére (túrázás, szánkózás...)
- a labdajátékok köztük a labdarúgás, kézilabda szerepel a tantervben

Szabadidős sporttevékenységünk legfőbb területei:

- A tanórán kívüli sporttevékenységekbe olyan tanulókat vonunk be, akik gyengébb eredményt érnek el a versenysportban, de háziversenyeinken szívesen szerepelnek. Számukra: asztalitenisz, labdarúgás, kézilabda, küzdősportok területén szervezünk bajnokságot
- Minden évben 3 napos szánkótáborban hódolhatnak gyerekeink a tél örömeinek
- Megrendezzük a városi szintű Serényi Tornabemutatót két évente.
- A 8. és a 12. évfolyamot befejezett tanulóink közül a 8, illetve 4 éven át kiváló sporteredményt elért tanulót a „Serényi kupa” díjban részesítjük.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Köznevelési típusú sportiskolába való jelentkezéshez szükséges fizikai képességmérés feladatai

1. Első évfolyam

- helyből távolugrás
- akadálypálya (átbújás, célbadobás, egyensúlyérzék)

A fizikai állapotfelmérés feladatai

a) Az akadálypálya feladatai (1-8.)

1. Labdagurítás padon
2. Gyorsfutással padkerülés
3. Bordásfalra felmászás, lemászás
4. Felfutás emelkedő szekrényorra, leugrás
5. Kislabdadobás meghatározott helyről célba
6. Kúszás padokra emelt szőnyegek alatt
7. Páros lábon szökdelés zsámolyokon, majd egy lábon szökdelés karikákba
8. KTK lapra felfutás – leugrás, majd guruló átfordulás előre

b) Atletikus mérés (1-4.)

1. Gátfutás oda – vissza alacsony gáton
2. Szökdelő feladatok
3. Szivacsgerely dobások
4. Medicin labda dobása két kézzel előre

Minden feladatot 0-5 pontig lehet értékelni. Az akadálypálya időeredménye max. 10 pontot ér. Így összesen 70 pont szerezhető.

2. Ötödik évfolyam

Cooper teszt – állóképesség

- 12' alatt lefutott távolságot kell méterben mérni, melynek alapján történik az

Értékelés.

- A megtett méterek, pontérték táblázat alapján adják a pontokat.

Futás 30m – gyorsaság

- Tetszőleges rajthelyzetből (álló-térdelő) indulva a rajtvonal mögül, a megadott táv legrövidebb időn belüli megtétele.
- Mérés másodpercben. Pontérték alapján történik az átszámítás.

Helyből – távol – dinamikus láberő

- Egy vonal mögött, kis terpeszből indítva, térdhajlítás és erőteljes karlendítés után a lehető legmesszebbre kell elugrani.
- Talajfogás után helyben kell maradni, az utolsó nyom pontos mérése miatt. Két ugrás után, a jobbik eredmény számít.
- Mérés cm-ben, ahány centi annyi pont. (120 cm – 120 p).

2.6. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése

A diákok teljesítményének mérése, regisztrálása és értékelése a nevelő – oktató munka állandó velejárója.

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

- az ének-zene, a rajz, az digitális kultúra, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez.
 7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
 - Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges minősítést alkalmazunk, a második év végétől a nyolcadik évfolyamig osztályzattal minősítünk
 - Minden évfolyamon a tanulók teljesítményét, év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel értékeljük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. Minden tanuló egyéni értékelést is kap. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
 8. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).*

Érdemjegyet kaphat a tanuló:

- szóbeli feleletre (lehet részletes számadás és összefoglaló, tételszerű),
- írásbeli munkára (röpdolgozat, teszt, felmérő, házi dolgozat, témazáró, nagydolgozat)
- önálló kiselőadásra,
- óraközi, tanórai munkára,
- tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvételre.
- a tanulói szóbeli feleletek/teljesítmények értékelése a teljesítménnyel egyidejű, nyilvános és indokolandó.
- az érdemjegyek minimális száma félévenként, heti egy órás tantárgy esetén legalább három, egyéb esetekben minimum 5.

Mentesítés az értékelés és minősítés alól

A sajátos nevelési igényű tanulók illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a Szakértői Bizottság, vagy a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői véleménye alapján az igazgatói határozatban mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

A tantárgy ismeretanyagát időben és tartalomban egyéni fejlesztési terv alapján sajátítják el. A tanuló a tanórán résztvesz és a többi tanulóval együtt képességeihez mérten, differenciáltan dolgozik. Részleges tantárgyi minősítés alóli mentesítés esetén az értékelés a következők szerint történik:

a tantárgy többi részére minősítést és értékelést kap az iskolai pedagógiai program alapján

A tanulók írásbeli számonkérésének formái és azok alkalmazása:

Az írásos tanulói munkák és azok javításának, értékelésének határideje:

tudáspróba, szintfelmérő	10 munkanap
témazáró dolgozat	10 munkanap
házi dolgozat	10 munkanap
írásbeli felelet „röpdolgozat”	egy héten belül

- Írásbeli számonkérés nem alkalmazható fegyelmi büntetésként!
- Az írásos tanulói teljesítmények (dolgozatok) érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, a szóbeli feleleteket pedig szóban is értékelni kell. Nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba, amiről a tanuló nem tud.
- A tanuló joga, hogy a tanév első napjaiban megismerkedjék a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi/év végi osztályzatok.
- A pedagógus maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja, de az ismertetést dokumentálni kell, (naplóban az első óra: a tanév követelményei)
- Az írásbeli feladatok értékelésénél – pontszámozás esetén – fel kell tüntetni az adható és adott pontszámokat. Az értékelés alapját képező százalékos határokat a tantervben és a tanmenetek értékelési szempontjai között fel kell tüntetni.
- Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján indokoltan és igazoltan hiányzik, legkorábban a hiányzás megszűnését követő második tantárgyi órán pótló dolgozatot köteles írni, (a dolgozat nehézségi fok azonos az osztály által megírt dolgozattal).
- ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a pedagógus által kitűzött időpontban köteles megírni.
- Javító dolgozat íratása a pedagógus belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt, a pedagógus jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles. A javító dolgozat javítási lehetőség, az itt szerzett érdemjegy csak javító lehet, javító dolgozattal rontani a tantárgyi átlagon nem lehet.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyeiktől.

- A röpdolgozatok felelet értékűek, ennek megfelelően a kérdések összeállításánál lehetőséget kell adni a válaszok kifejtésére. Egyszavas válaszú dolgozatok – kivéve szódolgozatokat – nem írathatók.
- Témazárót, felmérőt minden esetben összefoglaló jellegű óra kell megelőzzön. Ezen dolgozatok közvetlenül pihenő-, ünnepnap- és tanítási szünet után nem íratható.
- Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható. A pedagógus a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles közölni a tanulókkal.
- A tanulót a szorgalmi időszakban az osztályozó értekezletig (félévi, év végi) megilleti az osztályzat javításának joga/lehetősége (a javítási lehetőséget kikényszeríteni, követelni nem lehet, megadásáról a pedagógus pedagógiai szempontok alapján dönt.)

A szakértői vélemények által érintett tanulók írásbeli számonkérése

Azon tanulók számára, akik a Pedagógiai Szakszolgálat illetve más, szakértői testületi szakvélemény alapján az írásbeli számonkérés tartalmi és formai elemei, valamint időkorlátja miatt nem tudnak megfelelő módon teljesíteni, az egyes tantárgyakban egyénre szabottan kell írásbeli értékelést meghatározni. A tanuló félévi/év végi értékelésénél is meg kell határozni a súlyozás mértékét. A tanulóra szabott egyéni értékelésről a szülőt tájékoztatni kell.

Félévi - év végi osztályzatok

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat, tehát minősíti a tanulókat.

A félév/tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület (az osztályban tanító tanárok, az osztályozó konferencia) a tanuló teljesítményét.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy

- a tanuló az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez, vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.
- A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Vitás esetekben (ha a tanuló év végi osztályzat jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől) a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését.

- Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.
- Az érdemjegyek beírása a digitális naplóba a pedagógus kötelessége.
 - Az év végi bizonyítványba az osztályfőnök írja be a minősítést.

Érdemjegyek, osztályzatok értelmezése:

Jeles (5) aki

- a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz

- a tananyagot ismeri, érti, tudja alkalmazni
- a tantárgy szaknyelvét használja, szabatosan fogalmaz

Jó (4) aki

- a tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget

Közepes (3) aki

- a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget
- gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre

Elégséges (2) aki

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
- fogalmakat önállóan nem alkot, egyáltalán önálló feladatvégzésre nem képes

Elégtelen (1) aki

- a tantervi minimumot sem teljesítette
- ennek eleget tenni a tanári útmutatás segítségével sem képes.

9. A tanuló által szerzett érdemjegyről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a **Kréta rendszeren** keresztül.

10. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók dolgozatainak elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-29 %:	elégtelen (1)
30-49 %:	elégséges (2)
50-69 %:	közepes (3)
70-89 %:	jó (4)
90-100 %:	jeles (5)

A központi témazárók értékelése az abban megadottak szerint történik.

11. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

12. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;

- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte szükséges.

13. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

14. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

15. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanulásához nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalmat minősítő osztályzatok tartalma

Figyelembe kell venni a tanulmányi munka tényezőit.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte szükséges.

16. Az iskola jutalomban részesítheti azt a tanulót, aki:

- példamutató magatartást tanúsít,

- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

17. Az iskolai jutalmazás formái

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- **Szaktanári dicséret:** Önálló kiselőadások után, minőségi gyűjtőmunka eredményeképpen.
- **Osztályfőnöki dicséret:** Az osztályközösségben végzett kiemelkedő teljesítményért, jó magatartásért, az osztályfőnök belátása szerint.
- **Igazgatói dicséret:** Az iskola közösségi munkájában kiemelkedő teljesítményért. Többszöri dicséret után az osztályfőnök, szaktanár, igazgatóhelyettes javaslata alapján. Iskolánk jó hírnevét öregbítő iskolai és iskolán kívüli munkáért, tevékenységért, eredményért. Szaktárgyi versenyen való részvételért, elért eredményért.
- **Nevelőtestületi dicséret:** kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkáért.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc, illetőleg négy éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A nyolc, illetőleg négy éven át kitűnő tanulmányi eredményt elért tanulók a tanévzáró ünnepélyen átvehetik a „Serényi emlékérmét” és felkerülnek az intézmény „Serényi - emlékfalára”. A díjat a Gömöri Iskolások Gyermekalapítvány ítéli oda és adja át.

A nyolc, illetőleg négy éven át kiváló sporteredményt elért tanulóink a testnevelő tanárok javaslata alapján a ballagási ünnepségen vehetik át „Az év sportolója” és a „Kiváló sportoló” díjat, melyet szintén a Gömöri Iskolások Gyermekalapítvány hozott létre és adományoz.

d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók ~~igazgatói~~ dicséretben részesülnek.

- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

18. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

19. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

20. Az iskolai elmarasztalások formái:

- **szaktanári figyelmeztetés:** A szaktanár megítélése alapján, amennyiben sorozatos hiányosságokat tapasztal.
- **napközis nevelői figyelmeztetés;**
- **osztályfőnöki figyelmeztetés:** A fegyelmi értékelést követően az osztályfőnök belátása szerint. Szaktárgyi órákon az órát hátráltató magatartásáért, a szaktanár javaslata alapján.
- **osztályfőnöki intés:** Az osztály közösségi munkáját hátráló, akadályozó magatartásért, vagy egyéb esetben, az osztályfőnök megítélése szerint, illetve a szaktanár javaslata alapján.
- **osztályfőnöki megrovás:** Szándékos bomlasztó tevékenységért, az iskola házirendjét durván megsértő magatartásért, tevékenységért az osztályfőnök mérlegelése szerint, illetve a szaktanár javaslata alapján.
- **igazgatói figyelmeztetés;**
- **igazgatói intés:** Az osztályfőnöki megrovást követő súlyos szabálysértés esetén, az osztályfőnök javaslata és az igazgató megítélése szerint.
- **igazgatói megrovás:** Az intést követő, az iskola egészét érintő fegyelemsértésért. Az igazgatói intést követő súlyos fegyelemsértés esetén, vagy az igazgató megítélése szerint, ha a fegyelemsértés súlyossága az egész iskola hírnevét, megbecsülését csorbítja.
- **tantestületi figyelmeztetés;**
- **tantestületi intés;**
- **tantestületi megrovás:** Az osztályfőnök javaslatára súlyos fegyelemsértés esetén, a nevelőtestület jelenlétében.

21. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

22. A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;

- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

23. Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

24. Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, ellene *a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény* rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

2.7 A gimnáziumi oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Fejlesztési feladatok és követelmények az emelt szintű oktatásban

Iskolánkban először a 11. évfolyamon van lehetőség a fakultáció választására. A fakultációs oktatás során szervezésekor tudatosan készítjük fel diákjainkat a pályaorientációs tevékenységgel erre a választásra, hogy a leoptimálisabb fakultáció vagy fakultációk választására kerülhessen sor a sikeres emelt szintű érettségi letétele és a sikeres továbbtanulás érdekében. A 9-10. évfolyamon végzett pályaorientációs tevékenység eredményeként, a 10. évfolyam végén a diákok a szülők bevonásával, az általuk aláírt nyilatkozattal, a szaktanárral konzultálva döntenek az emelt szintű fakultációk választása mellett. A tagozatos oktatás figyelembe vételével egy vagy két fakultációt ajánlunk a diákoknak, hiszen a felsőoktatásba való bejutáshoz egyre inkább szükséges az emelt szintű érettségi, s nem csak egy tárgyból. A jó képességű és jó eredményt elért tanulóknak lehetővé tesszük, hogy három fakultációt is válasszanak (a harmadik tárgy valamelyik nyelvet jelentheti a sikeres emelt érettségi és az annak letételét követő nyelvvizsga megszerzése céljából). Legalább egy fakultáció választása kötelező azoknak a diákoknak, akik még nem tudják a továbbtanulásuk irányát, de egy-egy tárgyból jól teljesítenek, iránta érdeklődést mutatnak, a későbbiekben ez segíthet a továbbtanulás irányának meghatározásában. Az emelt szintű többletórák tananyagának meghatározásakor a Nemzeti alaptanterv és a 40/2002. (V.24.) OM rendeletben meghatározott követelményeket vettük figyelembe.

Célul tűzzük ki, hogy az emelt szintű érettségire történő jelentkezés esetében a jelentkező tanuló az emelt szintű eredményével meg tudja szerezni az emelt szintű érettségiért járó többletpontokat, tehát legalább a közepes emelt szintű eredményt elérje. A felkészítés során azonban arra törekszünk, hogy diákjainkból a lehető legjobbat kihozva, ne csak a plusz pontokat, de a lehető legmagasabb százalékos eredményt célozzák meg a felsőoktatásba való bejutás zálogaként. Nem csak szaktárgyi ismereteket, de minden olyan tanulói kompetenciát fejlesztünk, melyek a sikeres emelt szintű érettségi vizsga letételéhez és a felsőfokú tanulmányok sikeres folytatásához szükségesek. Mivel a kívánt továbbtanulási cél elérése érdekében diákjaink több tárgyból is jelentkezhetnek emelt szintű oktatásra, minden esetben

különös figyelmet fordítunk arra, hogy minden tantárgyból fejlődjenek a tanulók feladatmegértési szintje, szintetizáló képessége, problémamegoldó képessége, az eredmények interpretálásának képessége, aminek majd a felsőoktatásban is hasznát veszi.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az emelt szintű oktatásban minden tantárgyból fejlődjenek a tanulók feladatmegértési szintje, szintetizáló képessége, problémamegoldó képessége, az eredmények interpretálásának képessége.

2.8 A középszintű érettségi vizsga témakörei

Irodalom

Művek a magyar irodalomból
I. Kötelező szerzők Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, József Attila, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor

Művek a magyar irodalomból
II. Választható szerzők Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kertész Imre, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Ottlik Géza, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Szilágyi Domokos, Vörösmarty Mihály, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós

Művek a magyar irodalomból
III. Kortárs szerzők Dragomán György, Fehér Béla, Lackfi János, Oravecz Imre, Szabó T. Anna, Tóth Krisztina, Varró Dániel

Művek a világirodalomból Az antikvitás, a Biblia, Orosz realisták, a XX. századi modernség

Színház és dráma Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József, Madách Imre, Henrik Ibsen, Anton Pavlovics Csehov, Örkény István

Az irodalom határterületei Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció

Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom Az erdélyi magyar irodalom: Kányádi Sándor, Sütő András
Határon túli: Márai Sándor
Regionális: Jókai Mór, Kazinczy Ferenc, Tollas Tibor

Magyar nyelvtan

Kommunikáció	A nyelv mint kommunikáció. Pragmatika. Nyelvi és vizuális kommunikáció. A kommunikáció működése. Személyközi kommunikáció. A tömegkommunikáció
A magyar nyelv története	A nyelv mint történeti képződmény. A magyar nyelv rokonsága. Nyelvtörténeti korszakok. A magyar nyelv szókészletének alakulása. Nyelvművelés
Ember és nyelvhasználat	Ember és nyelv. A jel, a jelrendszer. Nyelvváltozatok. Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség. Nyelv és társadalom
A nyelvi szintek	Hangtan. A helyesírás. Alaktan és szótan. A mondat szintagmatikus szerkezete. Mondattan
A szöveg	A szöveg és a kommunikáció. A szöveg szóban és írásban. A szöveg szerkezete és és jelentése. Szövegértelmezés. Az intertextualitás. A szövegtípusok. Az elektronikus írásbeliség hatása a szövegekre, szövegek a médiában.
A retorika alapjai	A nyilvános beszéd. Érvelés, megvitatás, vita. A szövegszerkesztés eljárásai. Stílus eszközök, stílusréteg, stílusváltozat.

Történelem

1. Az ókor és kultúrája

Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században.
Julius Caesar egyeduralmi kísérlete.
A görög-római hitvilág.

Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei. A zsidó vallás fő jellemzői.

A kereszténység kialakulása és főbb tanításai.

2. A középkor

A hűbériség és a jobbágyság jellemzői.

A uradalom és a mezőgazdasági technika.

A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői.

Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok.

A középkori város és a céhes ipar.

Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.

A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra.

3. A középkori magyar állam megeremtése és virágkora

A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás.

Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.

A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.

A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.

A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői.

A lutheri és kálvini reformáció. A katolikus megújulás.

A barokk stílus jellemzői.

Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.

A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján.

5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

A mohácsi vész és az ország három részre szakadása. A várháborúk (1541-1568).

Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.

A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai.

A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.

Demográfiai és etnikai változások a 18. században. Mária Terézia és II. József reformjai.

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései.

A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői.

A szövetségi rendszerek kialakulása.

Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripár kezdetei.

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.

A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények. A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei.

A kiegyezéshez vezető út.

A kiegyezés tartalma és értékelése.

Gazdasági változások a dualizmus korában.

A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai.

Népek, nemzetiségek (pl.: zsidók, németek) szerepe a modernizációban.

Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.

8. A világháborúk kora (1914-1945)

Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege).

Az első világháborút lezáró békerendszer.

A náci Németország legfőbb jellemzői.

A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.

A világháború előzményei, kitörése és jellemzői.

A holokauszt.

9. Magyarország a világháborúk korában (1914-

A trianoni békediktátum és következményei.

Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb

1945)

lépései.

A magyar külpolitika a két világháború között. A politikai rendszer főbb jellemzői.

Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.

Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években. Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon.

Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban.

Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel.

A holokauszt Magyarországon.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői.

Az ENSZ létrejötte, működése.

A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése.

Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése.

A globális világ gazdaság ellentmondásai.

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás.

A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.

A rendszerváltozás főbb eseményei.

A piacgazdaságra való áttérés és következményei.

A határon túli magyarság 1945-től.

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban.

A szociális ellátórendszer fő elemei.

Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, kötelességek.

A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény).

A választási rendszer fő elemei.

A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek).

A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése.

Élő idegen nyelv

1. Személyes

Középszint (B1)

A vizsgázó személyes,

Emelt szint (B2)

A család szerepe az egyén és a

vonatkozások, család	<p>életrajza, életének fontos állomásai</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok</p>	<p>társadalom életében</p> <p>családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése</p>
2. Ember és társadalom	<p>A családi élet mindennapjai, otthoni teendők</p> <p>Személyes tervek</p> <p>A másik ember külső és belső jellemzése</p> <p>Baráti kör</p>	<p>Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)</p>
	<p>A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel</p> <p>Női és férfi szerepek</p>	<p>Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése</p> <p>Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése</p>
	<p>Ünnepek, családi ünnepek</p>	<p>Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p>
	<p>Öltözködés, divat</p>	<p>Az öltözködés, mint a társadalmi hovatartozás kifejezése</p>
	<p>Vásárlás, szolgáltatások, posta</p> <p>Hasonlóságok és különbségek Az emberek között</p>	<p>A fogyasztói társadalom, reklámok</p> <p>Társadalmi viselkedésformák</p>
3. Környezetünk	<p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, lakás, a ház bemutatása)</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek</p> <p>A városi és vidéki élet összehasonlítása</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a</p>	<p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái</p> <p>A természet és az ember harmóniája</p>
		<p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái</p>

	természet megóvásáért?	
	Időjárás	
4. Iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl.: szakmai képzés, tagozat) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	Iskolatípusok és iskola-rendszer Magyarországon és más országokban
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás	A munkavállalás körülményei lehetőségei itthon és más országokban,
	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	divatszakmák
	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
6. Életmód	Az egészséges életmód (a helyes és helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben	
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport,	Szabadidősport, élsport,

	iskolai sport	veszélyes sportok
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
8. Utazás, turizmus	Kulturális események	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
	Nyáralás itthon, illetve külföldön	
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány, technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
	A pénz szerepe a mindennapokban	Pénzkezelés a célnyelvi országokban
	Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank)	

Matematika:

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazok, halmazelmélet
Halmazműveletek
Számosság, részhalmazok
Matematikai logika
Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában
Kombinatorika, gráfok

2. Számelmélet, algebra

Alapműveletek
A természetes számok halmaza számelméleti ismeretek.
Racionális és Irracionális számok
Valós számok
Hatvány, gyök, logaritmus
Betűkifejezések
Nevezetes azonosságok
Arányosság
Százalékszámítás
Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek,
egyenlőtlenség-rendszerek
Középértékek

3. Függvények, az analízis elemei

A függvény
Egyváltozós valós függvények
A függvények grafikonja, függvénytranszformációk
A függvények jellemzése
Sorozatok
Számítani és mértani sorozatok, kamatos kamat

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

Elemi geometria
Tételek
A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
Geometriai transzformációk
Egybevágósági transzformációk
Hasonlósági transzformációk

Síkbeli és térbeli alakzatok

Síkbeli alakzatok
Háromszögek, négyszögek
Sokszögek, kör
Térbeli alakzatok
Vektorok síkban és térben
Trigonometria
Koordináta-geometria
Pontok, vektorok
Egyenes, kör
Kerület, terület, felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

Leíró statisztika
Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző
ábrázolásai
Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
Valószínűség-számítás elemei

Fizika:

1. Mechanika

Newton törvényei
Pontszerű és merev test egyensúlya
Mozgásfajták (egyenes vonalú egyenletes mozgás,
egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás,
függőleges hajítás, egyenletes körmozgás, mechanikai
rezgések, mechanikai hullámok)
Munka, energia

Folyadékok és gázok mechanikája

2. Hőtan, termodinamika

Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
Hőtágulás
Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői
között)
Az ideális gáz kinetikus modellje
Energiamegmaradás hőtani folyamatokban (termikus,
mechanikai kölcsönhatás, a termodinamika I. főtétele)
Kalorimetria
Halmazállapot-változások
A termodinamika II. főtétele (hőfolyamatok iránya,
hőerőgépek)
A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

Elektromos mező (elektrosztatikai alapjelenségek, az

elektromos
mező jellemzése, töltés, térerősség, potenciál a
vezetőkön, kondenzátorok)

Egyenáram (elektromos áram, áramerősség, Ohm
törvénye, félvezetők, az egyenáram hatásai, munkája és
teljesítménye)

Az időben állandó mágneses mező (mágneses
alapjelenségek, a mágneses mező jellemzése, az áram
mágneses mezeje, mágneses erőhatások)

Az időben változó mágneses mező (az indukció
alapjelensége, a váltakozó áram, a váltakozó áram
teljesítménye és munkája)

Elektromágneses hullámok

4. Optika

A fény mint elektromágneses hullám

Terjedési tulajdonságok,
hullámjelenségek

A geometriai fénytani leképezés,
a szem és a látás

5. Atomfizika, magfizika

Az anyag szerkezete

Az atom szerkezete

A kvantumfizika elemei

Részecske- és hullámtermészet

Az elektronburok szerkezete

Az atommagban lejátszódó jelenségek (az atommag
összetétele, radioaktivitás, radioaktív bomlás,
maghasadás magfúzió),

Sugárvédelem (sugárterhelés, háttérsugárzás, elnyelt
sugárdózis,
dózisegyenérték)

6. Gravitáció, csillagászat

A gravitációs mező (általános tömegvonzás törvénye, a
bolygómozgás Kepler-törvényei, súly és súlytalanság,
nehézségi erő, kozmikus sebességek)

Csillagászat (vizsgálati módszerek, eszközök,
Naprendszer, Tejútrendszer, galaxisok, az Ősrobbanás
elmélete, táguló Univerzum)

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

A fizikatörténet fontosabb személyiségei

(Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton,
Huygens, Watt, Ohm, Joule, Ampère, Faraday, Jedlik)

Ányos, Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie család, Planck, Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő

Kémia

1. Általános kémia

1.1 Atomszerkezet

1.2 Kémiai kötések

1.3 Molekulák, összetett ionok

1.4 Anyagi halmazok

1.4.1 Egykomponensű anyagi rendszerek

1.4.2 Többkomponensű rendszerek

1.5 Kémiai átalakulások

1.5.1 Termokémia

1.5.2 Reakciókinetika

1.5.3 Egyensúly

1.5.4 A kémiai reakciók típusai

1.5.4.1 Sav–bázis reakciók

1.5.4.2 Elektron- átmenettel járó reakciók

1.5.4.3 Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók

1.5.4.4 Egyéb reakciók

1.5.5 Elektrokémia

2. Szervetlen kémia

2.1 Hidrogén

2.2 Nemesgázok

2.3 Halogénelemek és vegyületeik

2.4 Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik

2.5 A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik

2.6 A szénsoport elemei és vegyületeik

2.7 Fémek

2.7.1 Az s mező fémei

2.7.2 A p mező fémei

2.7.2.1 Alumínium

2.7.2.2 Ón és ólom

2.7.3 A d mező fémei

2.7.3.1 Vas csoport (Fe, Co, Ni)

2.7.3.2 Réz csoport (Cu, Ag, Au)

2.7.3.3 Cink

2.7.3.4 Higany

2.7.3.6 Egyéb átmeneti fém vegyületek

3. Szerves anyag

3.1 A szerves vegyületek általános jellemzése

3.2 Szénhidrogének

3.3 Halogéntartalmú szerves vegyületek

3.4 Oxigéntartalmú szerves vegyületek

3.5 Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

3.6 Szénhidrátok

3.7 Fehérjék

3.8 Nukleinsavak

3.9 Műanyagok

3.10 Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

4.1 Az anyagmennyiség

4.2 Gázok

4.3 Oldatok, elegyek, keverékek

4.4 Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel

4.5 Termokémia

4.6 Kémiai egyensúly

4.7 Kémhatás

4.8 Elektrokémia

Biológia:

1. Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya
Az élet jellemzői
Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek:
Az anyagcsere folyamatai:
Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

3. Az egyed szerveződési szintje

Nem sejtes rendszerek:
Önálló sejtek:
Többsejtűség
Szövetek, szervek, szervrendszerek, esttájak

4. Az emberi szervezet

Homeosztázis
Kültakaró
A mozgás
A táplálkozás
A légzés
Az anyagszállítás
A kiválasztás
A szabályozás
Szaporodás és egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció
Életközösségek (élőhely típusok)
Bioszféra
Ökoszisztéma
Környezet- és természetvédelem

Földrajz:

1. Térképi ismeretek

A térkép
Tájékozódás a térképen és a térképpel
Távérzékelés és térdigitális kultúra

2. Kozmikus környezetünk

A csillagászati ismeretek fejlődése
A Világegyetem
A Nap és kísérői
A Föld és mozgásai
Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében

3. A geoszférák földrajza

A kőzetburok: Földtörténet
A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői
A kőzetlemezek és- mozgásaik következményei
A hegységképződés
A kőzetburok építőkövei, ásványkincsek
A Föld nagyszerkezeti egységei
A földfelszín formálódása, a talaj

A levegőburok: A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete
A levegő felmelegedése, a levegő mozgása
Felhő- és csapadékképződés
Az időjárás és az éghajlat
A szél és a csapadék felszínformáló tevékenysége
A légszennyezés következményei
A vízburok földrajza: A vízburok kialakulása és tagolódása
A vízburok tulajdonágai és mozgásai
A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk
A tavak, a folyóvizek
A felszín alatti vizek
A víz és a jég felszínformáló munkája, a karsztosodás
A vízburok, mint gazdasági erőforrás
A geoszférák kölcsönhatásai

5. Társadalmi folyamatok a XXI. század elején

A népesség földrajzi jellemzői
Demográfiai folyamatok
A népesség területi eloszlása
Településtípusok, urbanizáció

6. A világgazdaság jellemző folyamatai

A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
Integrációs folyamatok, a globalizáció
A monetáris világ

7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

A Kárpát-medence természet-és társadalom-földrajzi sajátosságai
Magyarország természeti adottságai
Magyarország társadalmi jellemzői
A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
Hazánk nagytájainak eltérő természeti-, társadalmi- és gazdasági képe
A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
Magyarország környezeti állapota

Az országhatárokon átívelő kapcsolatok

8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában

Európa általános természetföldrajzi képe
Európa általános társadalom-földrajzi képe
Az Európai Unió

A területi fejlettség különbségei Európában:

Az Európai Unió magterületei

- Egyesült Királyság
- Franciaország, Benelux Államok
- Németország

Fejlett gazdaságú országok Európa közepén:

- Ausztria
- Svájc

A gazdasági felzárkózás lehetőségeinek példái:

- Olaszország
- Spanyolország
- Görögország

Kelet- Közép- és Délkelet-Európa rendszerváltó országai:

- Lengyelország
- Csehország, Szlovákia
- Románia
- Délszláv államok
- Szlovénia, Horvátország, Szerbia

Kelet-Európa:

- Oroszország
- Ukrajna

9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői

A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe

Ázsia földrajza: Ázsia általános földrajzi jellemzői

Ázsia országai:

- Kína
- Japán
- India
- Délkelet-Ázsia országai
- Délnyugat-Ázsia

Ausztrália és Óceánia földrajza

A sarkvidékek földrajza

Afrika földrajza: Afrika általános földrajzi jellemzői

Afrika regionális földrajza

Amerika földrajza: Amerika általános földrajzi jellemzői

Amerika országai regionális földrajza:

- Amerikai Egyesült Államok, Kanada

- Latin-Amerika
- Mexikó, Brazília
- „Banánköztársaságok”, adóparadicsomok.

10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei

A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
A demográfiai és urbanizációs válság
Élelmezési válság
A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
A környezet- és a természetvédelem feladatai

Testnevelés:

1. Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története; kiemelkedő események;
2. A harmonikus testi fejlődés
A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben.
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei.
Az erőfejlesztés szabályai.
5. Gimnasztikai ismeretek
A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon.
Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális képességek fejlesztésére
A bemelegítés szerepének értelmezése
6. Atlétika
A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.
7. Torna
A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése. A legfontosabb baleset megelőző eljárások.
8. Zenés táncos
A zenés táncos mozgásformák egyikének ismertetése

mozgásformák

9. Küzdősportok, önvédelem 2-2 páros és 1-1 csapat küzdőjáték ismertetése.
Egy küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése.
10. Úszás Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben.
Egy úszásnem ismertetése.
Az úszás higiénijának ismerete.
11. Testnevelés és sportjátékok Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos három testnevelési játék ismertetése.
Egy választott sportjáték alapvető szabályainak, valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása.
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek Egy választott alternatív sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése

2. Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika kötélmászás, 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
2. Atlétika
Egy választott futószám bemutatása
- Futások 60 méteres síkfutás, 200 méteres síkfutás
- Ugrások Egy választott ugrószám bemutatása, magasugrás, távolugrás választott technikával
- Dobások Súlylökés, kislabdahajítás
3. Torna A talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, és egy további szer kötelezően választható
- Talajtorna A négy kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő talajgyakorlat bemutatása.
Kötelező elemek: gurulóátfordulás, fejállás, kézállás, mérlegállás.
Ajánlott elemek: kézenátfordulás, tarkóbillenés, fejenátfordulás, tigrisbukfenc, gurulóátfordulás futólagos kézállásba

Szekrényugrás	Egy tanult támaszugrás bemutatása
Felemáskorlát	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
Gerenda	A négy kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: járás, felugrás, testfordulat, leugrás. Ajánlott elemek: szökdelések, térdelés és térdelőtámasz, fekvőtámasz, hasonfekvés, hanyattfekvés, gurulóátfordulás.
Ritmikus gimnasztika	Különböző elemekből álló szabadgyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje: 35–45 s). Egy választott kéziszerrrel (labda, karika, kötél) 3 elem bemutatása
Gyűrű	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása. Kötelező elemek: zsugorlefuggés, lefuggés, homorított leugrás. Ajánlott elemek: futólagos támaszba kerülés, lebegőfuggés, hátsófuggés, vállátfordulás előre, leterpesztés
Nyújtó	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
Korlát	A három kötelező és egy ajánlott elemből álló, összefüggő gyakorlat bemutatása.
4. Küzdősportok, önvédelem	A dzsúdó vagy a birkózás alapelemeinek bemutatása.
5. Úszás	Egy választott úszásnemben 50 m úszás. szabályos rajttal és fordulóval; 25 m teljesítése egy másik választott úszásnemben
6. Testnevelés és sportjátékok	Két sportjáték választása kötelező
Kézilabda	Kapura lövés gyorsindítás után Távolba dobás Büntetődobás
Kosárlabda	1. Fektetett dobás - félpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás.

	Jobbkezes végrehajtás.
	2. Fektetett dobás - felpályáról indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indulócsel után befutás a kosár felé, a visszakapott labdával leütés nélkül fektetett dobás. Balkezes végrehajtás.
	3. Büntetődobás - választott technikával
Labdarúgás	Labdaemeltetés (dekázás)
	Összetett gyakorlat
	Szlalom labdavezetés 10m hosszan, 10m-ről kapura lövés
Röplabda	Kosárérintés és alkarérintés fej fölé folyamatosan 2m magasra
	Nyitás választott technikával ellentétes térfélre.

Digitális kultúra:

Információs társadalom	Kommunikáció Információ és társadalom
Digitális kultúrai alapismeretek - hardver	Jelátalakítás és kódolás A számítógépek felépítése Munkavédelem és ergonómia
Digitális kultúrai alapismeretek - szoftver	Az operációs rendszer és főbb feladatai
Szövegszerkesztés	A szövegszerkesztő használata Szövegszerkesztési alapok Szövegjavítási funkciók Táblázatok és objektumok a szövegben
Táblázatkezelés	A táblázatkezelő használata. A táblázat szerkezet Adatok a táblázatokban Táblázatformázás Diagramok és egyéb objektumok
Adatbázis-kezelés	Az adatbázis-kezelés alapfogalmai Az adatbázis szerkezete és kialakítása Alapvető adatbázis-kezelő műveletek Képernyő és nyomtatási formátumok
Információs hálózati szolgáltatások	Kommunikáció az Interneten Weblapkészítés

Prezentáció és grafika	Prezentáció Grafika
Könyvtárhasználat	Könyvtárak Információ-keresés Forráshasználat

Vizuális kultúra

1. Alkotás

Vizuális nyelv alapelemei

- Vonal, sík-és térforma, tónus, szín, tér A vizuális nyelv elemeinek és *eszközeinek (pont, vonal, sík-és térforma, tónus, szín)* adott célnak megfelelő használata.
- Kompozíció Adott célnak megfelelő kompozíció létrehozása.
Kontrasztokkal történő kiemelés használata és értelmező ábrázolása.
- Kontraszt, harmónia Színharmóniák, szíkontrasztok használata.

A vizuális nyelv eszközeinek használata különböző kontextusban.

Technikák

- Rajzolás Az adott technika adekvát használata.
Jártasság a szabadkézi rajzban - ceruzával, tollal.
Jártasság a műszaki jellegű rajzban - ceruzával, szerkesztőeszközökkel.
- Festés Jártasság egyes festőtechnikákban - akvarellal vagy temperával.
- Kollázs Jártasság a kollázs technikában.
- Nyomtatás Jártasság egy kézi sokszorosító eljárásban (*pl. papírnyomat*).
- Választott technika Jártasság, modellezésben.
Jártasság egy további szabadon választott technika alkalmazásában (*pl. mintázás, vegyes technikák, fotó, videó, számítógép, kézműves technikák*).
Jártasság a sablonnal történő feliratkészítésben.

Ábrázolás, látványértelmezés

Formaértelmezés

- Arány Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány főbb arányainak, formájának megfigyelése és helyes visszaadása.
- Forma, alak, karakter Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány felismerhetőségét biztosító jegyek visszaadása.
- Szerkezet, felépítés, működés Egyszerű tárgyak formakapcsolatait bemutató rajz készítése (*pl. szabásrajz, szerkezeti vázlat*).

Térértelmezés

- Téri helyzetek Téri helyzetek értelmezhető ábrázolása.
Látvány alapján, az ábrázolás során a nézőpont következetes megtartása.
- Nézőpont Optimális nézőpont kiválasztása után, a nézőpont megtartása

- Termélység
 ábrázolás közben.
 Beállítás alapján a termélység megjelenítése fény-árnyék használatával.
 - Térábrázolási konvenciók
 A választott térábrázolási rendszer következetes alkalmazása szabadkézi rajzban.
 Látvány vagy ábra alapján a térábrázolási konvenciók (vetületi ábrázolás, axonometrikus ábrázolás, két iránypontos perspektivikus ábrázolás) következetes alkalmazása szabadkézi rajzban.
- Színértelmezés
- Szín és fényviszonyok
 Beállítás alapján szín és fényviszonyok helyes visszaadása.
 - Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
 Ornamentális és képi kompozíció létrehozása látvány, vagy elképzelés alapján.
 - Kompozíció
 Érzelmek, lelkiállapotok vizuális kifejezése.
 - Érzelmek
 Folyamat, történet bemutatása értelmezhető képsorozatokban (*pl. képregény*).
 - Folyamat, mozgás, idő
 Kép- és szövegszerkesztés hagyományos technikával.
 - Kép- és szöveg
 Adott képek, szövegrészek kommunikációs célnak megfelelő rendezése. (*pl. címlap, borító*) Adott tartalomnak megfelelő betűtípus és kompozíció kiválasztása.
 Vizuális jelek, szimbólumok következetes használata. (*pl. magyarázó rajzokon*)
 - Vizuális információ
 Nem vizuális természetű információk értelmező képi megjelenítése (*pl. grafikkonnal, diagrammal*).
 Színkódok következetes alkalmazása a magyarázó-közlő ábrázolásban.
 - Tárgyak és környezet
 Egyszerű csomagolás tervezése adott funkcióra.
 Egyszerű terek átalakításának, berendezésének megtervezése.

2. Befogadás

- A megjelenítés sajátosságai
- Vizuális nyelvi elemek
 A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (*pont, vonal, sík- és térforma, felület, tónus, szín, szerkezet/kompozíció, képi motívumok, kontrasztok, térábrázolási rendszerek, anyagok, technikák*) szerepének ismerete, használata az elemzés során.
 - Térábrázolási módok
 A legjellegzetesebb térábrázolási konvenciók felismerése és lényegének ismerete.
 - Vizuális minőségek
 Vizuális minőségek differenciált megkülönböztetése.
 - Látványértelmezés
 A látványértelmezésben szerepet játszó tényezők ismerete és alkalmazása az elemzés során.
 - Kontraszt, harmónia
 Színharmóniák, színkontrasztok felismerése.
 - Kontextus
 A vizuális közlés, kifejezés jelentését meghatározó

	összefüggések - kontextus - felismerése és használata az értelmezés, elemzés során.
Technikák	A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb technikáinak felismerése.
Vizuális kommunikáció	
- Folyamat, mozgás, idő	Álló és mozgóképek vizuális eszközeinek felismerése elemzés során.
- Vizuális információ	A köznapi és művészi vizuális közlésekben előforduló legfontosabb jelek, jelképek, motívumok értelmezése. A köznapi közlésekben előforduló vizuális információk értelmezése (pl. műszaki rajz, folyamatábra).
- Tömegkommunikáció	A tömegkommunikáció legfontosabb eszközeinek, formáinak ismerete és megkülönböztetése, értelmezése szempontok alapján.
- Fotó, mozgókép	Fotó elemzése. A fotó legfontosabb műtípusainak ismerete. A mozgóképi közlés eszközeinek ismerete, megkülönböztetése. Álló- és mozgóképi reklámanyag képi hatásának elemzése.
Tárgy- és környezetkultúra	A tárgyról leolvasható információk ismerete.
- Forma és funkcióelemzés	Különböző korokból és kultúrákból származó tárgyak és objektumok (pl. épület, építmény) forma- és funkcióelemzése.
- Tervező folyamat	Tárgyak, épületek stílusjegyek alapján történő csoportosítása.
- Kézműves és ipari tárgykultúra	A tervező, alkotó folyamat lépéseinek ismerete.
- Népművészet	A tárgyi néprajz és népművészet fogalmának ismerete. Egy választott néprajzi tájegység életmódjának, tárgykultúrájának ismerete.
Kifejezés és képzőművészet	
- Művészeti ágak	A művészeti ágak (képzőművészet, építészet, alkalmazott művészetek) legfontosabb jellemzőinek ismerete.
- Műfajok	A képzőművészet kétdimenziós (pl. festészet, fotó) és háromdimenziós (pl. szobrászat, installáció), valamint időbeli kifejezéssel bíró (pl. happening, multimédia) műfajainak ismerete.
- Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok	A művészeti ágak történetének, nagy korszakainak, irányzatainak ismerete (őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, a századforduló és századelő izmusai, a XX. század második felének irányzatai és legalább egy Európán kívüli kultúra).
- Alkotások és alkotók	Adott művek besorolása vagy csoportosítása stílusjegyeik alapján.

- A legjelentősebb alkotók ismerete és alkotásaik felismerése és stílus meghatározása.
- Műelemző módszerek ismerete, alkalmazása *(pl. stílustörténeti, forma-funkció, forma-tartalom, összehasonlító és ikonográfiai elemzés)*
- Műelemző módszerek
 - A mű tárgyi és kulturális környezete
- A mű létrehozását meghatározó összefüggések ismerete. *(pl. kulturális környezet, megrendelői igény, alkotói beállítottság, technikai feltétel)*

Ének-zene

1. Reprodukálás

A műjegyzék, mint ajánlás alapján összeállított dalanyag ismerete kötelező.

1.1. Éneklés

1.1.1. Népzene

A tételekben szereplő népdalok előadása szöveggel, emlékezetből

1.1.2. Műzene

A dalok szöveges előadása műfordításban vagy eredeti nyelven történhet.

1.1.3. Felismerő

kottaolvasás/Lapról olvasás

Felismerő kottaolvasás: középnehéz, periódus terjedelmű, modulálás nélküli dallam éneklése szolmizálva vagy hangnévvel (2#-2b-ig).

1.2. Műelemzés

1.2.1. Népzene

Az énekelt régi és új stílusú magyar népdalok elemzése a következő szempontok alapján: dallamvonal, sorszerkezet, szótagszám, hangkészlet, hangsor megállapítása, besorolás az alapvető stílusrétegekbe.

1.2.2. Műzene

Általános követelmény: az énekelt anyaghoz kötődő általános zenetörténeti ismeretek, történelmi ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok (irodalom, képzőművészet, építészet) vázlatos kifejtése.

A gregoriántól a bécsi klasszikus korig az énekelt dallam elemzése, a stílus jellegzetes vonásainak bemutatása kottakép alapján (a ritmus, a dallam és a szöveg sajátosságai, egyéb kapcsolódások).

2. Befogadás

2.1. Zenetörténet

A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete

2.1.1. Népzene

A magyar népdalok stílus rétegei: a régi és az új stílus

	<p>jellemzőinek ismerete (dallamvonal, szerkezet, hangkészlet).</p> <p>A tanult népdalokhoz kapcsolódó népszokások, jeles napok ismerete.</p> <p>A népzene gyűjtés és rendszerezés vázlatos áttekintése. A rendszerezés szempontjai.</p>
2.1.2. Műzene	<p>A zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társzművészeti kapcsolódások bemutatása. A korszakok történelmi, társadalmi háttérének átfogó ismerete.</p>
Középkor	<p>Gregorián dal jellemzése, himnusz, zsoltár fogalma, gregorián kottairás fejlődése</p> <p>A trubadúrzene általános jellemzése</p>
Reneszánsz	<p>Vokális műfajok jellemzőinek meghatározása</p> <p>A szerkesztésmódok jellemzése, felismerése kottaképről</p> <p>A magyarországi reneszánsz zene általános bemutatása.</p>
Barokk	<p>J. S. Bach, G. F. Händel munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveik felsorolása</p> <p>A korál, a passió, az oratórium, a kantáta, a barokk opera meghatározása. A korál szerepének ismertetése. A da capo-s ária formai ismerete.</p> <p>Barokk hangszeres formák (rondó, variáció), műfajok (concerto, concerto grosso, szvit, prelúdium, fuga) értelmezése. A barokk zenekar összetételének és jellemző hangszereinek felsorolása</p>
Bécsi klasszika	<p>J. Haydn, W. A. Mozart és L. van Beethoven munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveik felsorolása. A klasszikus periódus, a két-, illetve háromtagú formák meghatározása. Jellemző műfajok (szonáta, szimfónia, vonósnégyes, klasszikus versenymű, klasszikus opera, klasszikus dal) általános bemutatása. A klasszikus szimfonikus zenekar összetételének meghatározása.</p>
Romantika	<p>Romantikus dal és dalciklus. A programzene és a szimfonikus költemény műfaji meghatározása. A</p>

	nemzeti romantika főbb jellemzői. Erkel Ferenc és Liszt Ferenc zeneszerzői munkássága, főbb művei.
A 19-20. század fordulója	A zenei impresszionizmus bemutatása, zenei törekvések a századfordulón.
XX. század és kortárs zene	Bartók Béla és Kodály Zoltán munkásságának bemutatása. A század zenei irányzatainak ismerete. A dodekafónia komponálási technika jellegzetességei. Az amerikai zene, a dzsessz fejlődésének bemutatása.
2.2. Zenefelismerés, műzene	A műjegyzékben szereplő zenei szemelvények felismerése CD lemezről.
2.2.1. Népzene	Népi hangszerek: furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom, tárogató, népi zenekar hangszereinek felismerése, megnevezése.
2.3. Zeneelmélet	A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete. Dallamok olvasása és írása violinkulcsban. A módosítójelek használata az ötvonalas rendszerben (kereszt, bé, feloldójel). Törzshangok és egyszeresen módosított hangok lejegyzése az ötvonalas rendszerben. Oktávig terjedő valamennyi kis, nagy, tiszta hangköz, alaphelyzetű hármashangzat (dúr, moll, szűkített, bővített) ismerete és lejegyzése, szolmizációs nevekkkel és az ötvonalas rendszerben (2#-2b-ig) adott hangra. A -ton, a -chord, és a hétfokú (modális, dúr, moll) hangsorok ismerete, felismerésük és lejegyzésük betűkotta segítségével. A ritmusértékek, ritmusképletek, a 2/4, 4/4, 3/4, 3/8, 6/8-os metrum ismerete. Szekvencia szerkesztése.
2.4. Dallamírás	Egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe violinkulcsban (2# - 2b-ig), vagy fordítva, vonalrendszerből betűkottára.

2.9 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamába a tanuló akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.

- Magasabb évfolyamba léphet az az első osztályos tanuló, aki a tanév végére a legalább „megfelelt” minősítést elérte. Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül,—szülői hozzájárulás alapján tanulmányait az első évfolyamon folytatja.
A tanuló az első évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola-igazgató dönt.
- A 2.-12. évfolyamokra járó tanulóknak legalább az elégséges osztályzatot kell elérniük minden tantárgyból ahhoz, hogy magasabb évfolyamba léphessenek.
- Ha a tanuló (2-12.) tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott a következő tanévet megelőző augusztus 15-étől javító vizsgát tehet augusztus 31-ig terjedő időszakban.
- Ha a tanuló 4. vagy annál több tantárgyból elégtelen minősítést kap tanév végén (2-12. o.) az évfolyamot ismételni köteles, kivéve, ha a tantestület engedélyezte több tárgyából a pótvizsga letételét.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, tantárgyi mulasztása a köznevelési törvényben előírtakat elérte, tantestületi döntés alapján
- egyéni tanrendű.

A tanuló részére – szülői kérésre – engedélyezhető egy vagy több évfolyam ismétlése, abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne.

Az elmarasztaló értékelést követő, utólagos, egyedi korrekció lehetőségének esetei:

A továbbhaladás szempontjából releváns periódust követő felkészülési idő elteltéig (augusztus végéig) a tanuló bizonyíthatja, hogy a követelményeket teljesítette.

- Az a tanuló, aki önhibáján kívül akadályoztatva van (pl. betegség miatt), és nem vehet részt az augusztus végi javító-, osztályozó vizsgán annak az iskola igazgatója engedélyezheti, hogy szeptember 01-ig pótolhassa a lemaradását és a vizsgákat letehesse. Ha a kitűzött határidőig nem tett javító- és osztályozó vizsgát, akkor a tanulmányait osztályismétléssel folytathatja.

Osztályismétléssel folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki:

- a javítóvizsgán vagy az osztályozó vizsgán nem felelt meg, mert elégtelen osztályzatot szerzett
- a javító, vagy az osztályozó vizsgán a kitűzött időpontban igazolatlanul nem jelent meg
- a javító-, vagy osztályozó vizsgát indokolatlanul megszakítja

Minden évfolyamon a bukásmentességre törekszünk. A bukás folyamatos odafigyeléssel, differenciált órakeretéssel, korrepetálással, megfelelő személyre szabott segítségadással elkerülhető.

A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.

Az általános iskolai tanulmányai befejező tanuló továbblépése iskolánk kilencedik évfolyamára

Ha többcélú köznevelési intézmény az általános iskola feladatai mellett a középfokú iskolai feladatok közül legalább egyet ellát, a pedagógiai programban meg kell határozni, hogy az iskola tanulója milyen, feltételekkel léphet a középfokú iskolai évfolyamokra. A nyolcadik évfolyamos tanulmányait befejező tanuló a KIFIR rendszeren keresztül nyújthatja be jelentkezését iskolánk középiskolai évfolyamába. Felvételét biztosítani kell abban az esetben, ha nyolcadik évfolyamos záró bizonyítványának átlaga elérte a 4,0-t, valamint nyolcadik osztályos tanév végi szorgalom osztályzata legalább jó.

2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

1. Otthoni felkészülés alsó tagozat

Cél: a tanórán elsajátított tananyag rögzítése folyamatos otthoni felkészülés elérése, a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek elmélyítése.

Az írásbeli és szóbeli házi feladatot: a tanítási óra anyagához kapcsolódik, az elmélet gyakorlatban való alkalmazása.

Az otthoni feladatok korlátozásai:

- hétköznap írásbeli és szóbeli házi feladat is adható
- hétvégére szóbeli feladatok
- tanítási szünetekre, nincs otthoni feladat

Írásbeli és szóbeli feladatok aránya

1. évfolyam: arányok megegyeznek
- 2-4. évfolyam: szóbeli feladatok felé tolódik el
- 9.12. évfolyam: a szóbeli és írásbeli kiegyenlítetten jelenik meg.

A házi feladatoknál figyelembe kell venni a tanulók egyéni fejlődési ütemét, a hiányosságok pótlását, képességek szerinti differenciálást.

Tantárgy	Írásbeli házi feladat	Szóbeli házi feladat
Magyar nyelv	Munkatankönyv feladatai	Fogalmak, szabályok
Irodalom	Feladatlap feladatai, másolás, vázlat, rajz, könyvtári gyűjtőmunka	Olvasás gyakorlás, tartalom és vers tanulás
Matematika	Tankönyv és feladatgyűjtemény feladatai, füzet	Szóbeli házi feladat, fogalmak, szabályok
Környezetismeret	Feladatgyűjtemény feladatai, gyűjtőmunka füzetbe, megfigyelések lejegyzése	Fogalmak, szabályok, megfigyelések
Ének-zene	Kottázás füzetbe	Szövegtanulás, dallamtanulás, ritmusgyakorlatok
Technika	-	Fogalmak, szabályok, gyűjtőmunka
Rajz	-	Gyűjtőmunka

Otthoni felkészülés felső tagozat és gimnázium

Cél: A tanórán elsajátított tananyag rögzítése, a továbbhaladáshoz szükséges ismeretek elmélyítése.

Az írásbeli házi feladat a tanítási óra anyagához szervesen kapcsolódik, az elmélet gyakorlatban való alkalmazása a cél.

Az otthoni feladatok korlátozásai:

- hétköznap írásbeli és szóbeli házi feladat is adható
- hétvégére szóbeli feladatok
- tanítási szünetekre a korrekció, az egyén hiányosságainak pótlása javasolt

A házi feladatoknál figyelembe kell venni a tanulók egyéni fejlődési ütemét, a képességek szerinti differenciálást.

Tantárgyak	Írásbeli házi feladat	Szóbeli házi feladat
Magyar nyelv	Munkafüzet feladatai	Fogalmak, szabályok
Irodalom	Vázlatírás, fogalmazás, könyvtári gyűjtőmunka	Olvasmány tartalma, életrajz, fogalmak, memoriter
Idegen nyelv	Munkafüzet gyakorlatai, fordítás, rövid fogalmazás	Új szavak, olvasás fordítás, nyelvtan, tartalom,

		memoriter
Történelem	-	Fogalmak, évszámok, a lecke anyaga
Matematika	Feladatgyűjtemény feladatai, füzet	Fogalmak, szabályok, képletek, összefüggések
Fizika	-	Fogalmak, törvények, összefüggések
Kémia	Munkafüzet feladatai	Fogalmak, tulajdonságok, kísérletek elemzése
Természetismeret	Munkafüzet feladatai	Vastagon szedett rész, összefoglaló a tananyag végén
Biológia	Munkafüzet feladatai	Tananyag összefoglalása
Földrajz	-	A tananyag összefoglalása, fogalmak
Technika	-	Tankönyvi szöveg, képek és ábrák értelmezése
Rajz	Gyűjtőmunka	Művészettörténeti ismeretek
Ének-zene	-	Zeneszerzők élete, dalszövegek megtanulása
Digitális kultúra	-	Alapfogalmak

2. A tanulmányi tevékenység folyamatának meghatározása

Jelölések: E=egyéni; P=páros; Cs=csoportos; S=tanári segítség; F=frontális

Tevékenység	Feladat	Módszer
Bevezetés a tanulmányi munkába	Tájékozódni - a délelőtti órák eseményeiről - a házi feladatok tantárgyak szerinti mennyiségéről, jellegéről (írásbeli, szóbeli)	Beszélgetés Napló, ellenőrző, leckefüzet megnézése E,P,Cs
Tanulás előkészítése	Objektív feltételek megteremtése - kellemes tanulóhely kialakítása - A tanuláshoz szükséges eszközök biztosítása aznapra és másnapra, megfelelő külalakkal	- Füzetek, tankönyvek órarend szerinti előkészítése. - Ellenőrzése - Megbeszélés - Helyes testtartást és

	<p>(áttekinthetőség, esztétika)</p> <p>Szubjektív feltételek megerősítése</p> <ul style="list-style-type: none"> - A figyelem koncentrálásának növelése, a munka hatékonyságának elérése - Érdeklődés felkeltése, ébrentartása <p>Tudatos tervezésre, szervezésre szoktatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egyéni sorrend kialakítása <ol style="list-style-type: none"> 1. könnyű-nehéz 2. szóbeli-írásbeli 3. tárgyak nehézségi foka szerint - Időtervezés maximális időkihasználással, saját tempó figyelembevételével 	<p>légzést segítő gyakorlatok</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relaxációs gyakorlatok - Koncentrációs gyakorlatok - Írást előkészítő gyakorlatok - Megbeszélés - Értékelés - Tapasztalatszerzés - Óra használata <p>F, E</p>
--	---	---

<p>Tanulás I., „csendes” (Tanulás és írásbeli feladatok elkészítése)</p>	<p>1. Írásbeli feladat elkészítéséhez</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismétléssel feleleveníteni a továbblépéshez nélkülözhetetlen ismereteket - Igény növelése, helyességre, esztétikus munkára törekvés <p>2. Szóbeli tanuláshoz</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanulás technikájának elsajátíttatása - Gondolkodva tanulás, összefüggések keresése - Szótár, lexikon, helyes használatának megtanítása - szókincs, kifejezőkészség javítása - választékos beszédre való törekvés, érthető fogalmazás <p>3. Az önművelési igény felkeltése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés</p> <p>4. Megfelelő munkatempó kialakítása, fokozása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tankönyv, órán írt vázlat, kézikönyv, szótár használata - Tollbamondás, másolás - Folyamatos megfigyeléssel kiválasztani és fejleszteni - Felidézés - Lényegkiemelés - Vázlatpontok írása - Új szavak, kifejezések kikeresése szótárból, lexikonból - Csendes és hangos olvasás - Differenciált foglalkoztatás - Iskolai és városi könyvtár látogatása <p>E, P, Cs, S</p>
<p>Tanulás II. (Ellenőrzés, értékelés)</p>	<p>Ellenőrzés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az önellenőrzés lehetőségeinek és fontosságának megismertetése - Logikus, tömör tartalom felmondásra törekvés <p>Értékelés</p> <ul style="list-style-type: none"> - A teljesítményre való pozitív reagálás alkalmazása, fontossága 	<ul style="list-style-type: none"> - Ismétlés - Tartalomírás - Felmondás próbák - A megtanultak kikérdezése - Gyakorlás - Mosoly, dicséret, apró gesztus - Egyéb jutalmazás <p>E, P, Cs, S</p>

2.11 A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére szóló tananyag részletes kidolgozása beépítésre került a helyi tantervbe, a magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, tánc és dráma, technika, életvitel és gyakorlat tantárgyak keretein belül.

2.12 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elvek:

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „Iskolai elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának terve” fejezetében található.

Környezeti nevelési elvek:

A helyi megvalósításának részletes szabályai a pedagógiai program „Iskolai környezeti nevelési program” fejezetben található.

2.13 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a településen élők szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét - a tanulók/tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az iskolai osztályokban
- a gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)
- esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés (1.sz. melléklet)

2.14 Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök: – megfelelő szókincs

- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása

- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő segédeszközök használata

- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
 - kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése – tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés folyamatában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás

- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzolósi készség
 - tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
 - környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
 - egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek

megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felőleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés – magabiztosság
- érdeklődés – személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen

– kompromisszumra való törekvés

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete – tervezés, szervezés, irányítás – vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiesség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgóképfotó fontosságának elismerése.

További releváns kompetencterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benn a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
- Tanulásiirányítás – önálló tanulásra való nevelés
- Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
- Értékközpontú, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

2.15 Az érettségire való felkészítés szabályai

Az érettségi vizsgatárgyak és a választható vizsgatárgyak megnevezése, az érettségire való felkészítés rendje a gimnáziumban az alábbi.

Középszintű érettségire felkészítés tantárgyai:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- matematika
- idegen nyelv
- fizika
- biológia
- kémia
- fizika
- földrajz
- digitális kultúra
- testnevelés
- ének-zene
- vizuális kultúra
- belügyi rendészeti ismeretek

Az előrehozott érettségi vizsgát tett gimnáziumi tanulók további tanulmányi kötelezettségének szabályozása

Azokat tanulókat, akik valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tettek, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítették, az iskola magasabb évfolyamán vagy évisméltés esetén felmentjük az adott tantárgy tanítási óráján való részvétel alól, de az adott órán az iskolát nem hagyhatja el. Kivételt képeznek ez alól az angol nyelv előrehozott érettségi vizsgát teljesítő tanulók, akik számára a 11-12. évfolyamon heti két órában kötelező szintentartó nyelvi foglalkozásokat szervezünk, az ezeken való részvétel és a követelmények teljesítése kötelező.

2.16 Cigány nemzetiségi nevelés

A nemzetiségi oktatás céljai, feladatai

- Az etnikai kisebbséghez tartozó cigányok történelmének, földrajzának, kultúrájának és hagyományainak megismertetésével kapcsolatos tennivalók.
- Az iskolai nevelési és oktatási rendszere cél- és feladat meghatározásának szerves része a cigány tanulók oktatása, nevelése
- Célunk megismertetni a tanulókkal a cigány kultúra műveltségi anyagát: történelmét, szokásait, hagyományait, költészetüket, zenéjüket, nép- és képzőművészetüket.
- A cigánytörténelmi, néprajzi, művészeti hagyományainak megismertetése alapvető feladatunk. Ezzel is segítve azt, hogy iskolánkban az elkülönülés, illetve az elkülönítés problémája ne mélyüljön el. A cigány tanulókat sújtó hátrányok kiegyenlítéséhez és a sikeres továbbhaladáshoz szükségesek:
 - o Felzárkóztató program
 - o Tehetségfejlesztő foglalkozások szervezése
 - o Népi hagyományait, szokásait megismertetése
 - o Mentálhigiénés programok megvalósítása
 - o Népi értékeik pozitív erősítése
- A felzárkóztatás tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon folyik egyéni és csoportos formában.
- Az interkulturális oktatás célja, hogy a kisebbség és a többség együtt sajátítsa el egymás népismereti műveltségi anyagát.

A tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások megszervezésénél és megtervezésénél figyelembe vesszük és alkalmazzuk a cigány (etnikai) nemzetiségi kisebbség iskolai

oktatásának irányelveit és követelményrendszerét.

3 Záradékok, jognyilatkozatok

Jelen pedagógiai programunk az 5/2020. (I. 31.) Korm.rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról c. jogszabály szerint készült.

Jelen pedagógiai program 2024. szeptember 1. napján lép hatályba.

A pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat vagy a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az igazgatóhoz kell betérjeszteni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
3. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján; /www.serenyi-putnok.sulinet.hu/
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola könyvtárában;

**A PEDAGÓGIAI PROGRAM
ELFOGADÁSÁRA, VÉLEMÉNYEZÉSÉRE ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA
VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK**

A Serényi László Általános Iskola és Gimnázium módosított pedagógiai programját az Intézményi Tanács a 2024. év 06.21. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Putnok, 2024. 06. 21.

.....
intézményi tanács elnöke

Az intézmény szakmai munkaközösségeinek vezetői nyilatkoznak, hogy a pedagógiai program módosításakor a szakmai munkaközösségek véleményüket kifejezhetik.

Putnok, 2024. 06. 21.

.....
munkaközösség vezető

.....
munkaközösség vezető

A Serényi László Általános Iskola és Gimnázium módosított pedagógiai programját a nevelőtestület a 2024. év 06. 21. napján tartott ülésén elfogadta és a fenntartó számára jóváhagyásra javasolta.

Putnok, 2024. 06. 21.

.....
igazgató

Kazincbarcikai Tankerületi Központ

Legitimációs záradék

A(z) Serényi László Általános Iskola és Gimnázium (OM: 038685; 3630 Putnok, Bajcsy-Zsilinszky Endre út 28.) Pedagógiai Programját az intézmény fenntartója jóváhagyja.

Kazincbarcika, 2024. augusztus 21.

a fenntartó képviselőjében
Markovicsné Demeter Edina
tankerületi igazgató

